

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat
v mesecu.

Velja po pošti
4d. 30. kr. na leto.

Štev. 11. V Celovcu 15. novembra 1869. **XVIII. tečaj.**

Pridiga za 1. adventno nedeljo.

(Kako se pripravljati na prihod Kristusov? gov. L. F.)

„Kakor po dnevu pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nehvaležnosti; oblecite Gospoda Jezusa Kristusa“.

(Rim. 13, 14.)

V v o d.

Leta 1856 je svitli cesar obiskal našo domovino, koroško deželo. Kakor hitro je napovedal svoj prihod in se je ta glas po deželi raznesel, nevtegoma se je že začelo pripravljanje, da bi ga častito in spodobno sprejeli. Ceste, ki že morebiti 10 let niso videle lopate, na mah so se popravile. Hiše, kamor so mislili, da pojde cesar, so očedili, vsak kotic bil je pometen in čiščen. Ljudje, ki so radi svoje dela v kancelijah na dolgo klop podevali, so delali noč in dan, da bi popravili, kar so po zanikernosti bili zamudili; bali so se, cesarsko milost zgubiti in ob službo priti. In ko potem presvitli cesar sam pride, bilo je vse, vsaj na videz v redu, ceste popravljene, cesarske poslopja čedne, opravila v kancelijah skoraj vse rešene.

Vidite, kaj vse stori, prihod Mogočnega, kteremu se zameriti nočemo, kterega milost zgubiti se bojimo. Kralj, cesar je mogočen; pa kaj je kralj in cesar proti vsemogočnemu kralju vseh

kraljev? Glejte ta kralj čez vse kralje, ta mogočni čez vse mogočne, nam svoj prihod napoveduje. Vsako leto se nam napoveduje, — prvo adventno nedeljo in zadnjo nedeljo po binkoštih, ko se bere evangelje od konca sveta in sodbe; celi adventni čas ni drugega, kot napovedovanje Jezusa Kristusa, in opominjevanje, naj se ljudje pripravljajo na njegov prihod; zakaj advent pomenja prihod. Enkrat je Jezus že prišel, ko se je rodil v Betlehemu, — prišel je nas odrešit. Še enkrat pride, na oblakih neba — nas sodit.

Kakor so se ljudje pripravljali na prihod cesarjev, tako nas cerkev opominja, naj se pripravljamo na drugi prihod Kristusov, naj se pripravljamo, dokler je še čas. Celo življenje bi se imeli pripravljati na ta njegov drugi prihod.

Kako se pa bomo pripravljali? Jes rečem: po besedah sv. aposteljna Pavla, ktere je cerkev postavila na čelo cerkvenega leta:

Bratje! ura je, da od spanja ustanemo; „Kakor po dnevu pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nevošljivosti; ampak oblecite Gospoda Jezusa Kristusa“.

Kristjani! glejmo, ktere nauke si mi iz teh besed povzeti moremo.

Razlaga.

„Kakor po dnevu pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti i. t. d. Te besede je sv. apostelj Pavl pisal Rimljanom. Rim je bilo takrat pglavitno mesto celega cesarstva, ki je stelo več ko 100 milijonov ljudi, ki je svojo oblast stegovalo čez tri dele sveta. V Rimu se je stakalo bogastvo od vseh podyerženih dežel in ljudstev; — zavoljo cesarja je tudi v Rimu prebivala vsa imenitna in bogata gospoda. Kjer je pa bogastvo in denar, tam je rado tudi gnjezdo pregreh in hudobij vsake sorte, ker grejo strasti in hudobije za denarjem, kakor krokarji za merhovino. Bila je razuzdanost, da je ni popisati, pojedine in pijančevanje v navadi, nečistost in nesramnost nepovedljiva, pa tudi prepiri in nehvaležnost. Kristjanom tedaj, ki so takrat že v Rimu bili, ali tem, ki so hotli kristjani postati, pisal je apostelj Pavl te besede: „Bratje! ura je že, da od spanja ustanemo; kakor po dnevu pošteno hodi-

mo, ne v požrešnosti in pijanosti . . . Vse to so dela temote; vi pa ste otroci luči, katerim se ne spodobi, take dela opravljati. „Naše zveličanje je bližej, ko takrat, ko smo verni postali“.

Kar je pa sv. apostelj Pavl Rimljanom pisal, glejte, tudi za naše dni velja. Tri poglobitve pregrehe so, pred katerimi sv. apostelj Pavl Rimljane svari: a) požrešnost in pijanost; b) nečistost in nesramnost; c) prepir ali jeza in nevošljivost, in reče: „Verzite od sebe dela temote“. Pred temi tremi pregrehami mora tudi vsak dušni pastir svojo čedo svariti in obvarovati, kajti nevarna kuga so, ki okužijo in mu pogubijo celo čedo. Zapomnimo si napred prvo svarilo:

a) Kakor po dnevu počteno hodimo, „ne v požrešnosti in pijanosti“. Pameten človek je, kar mu je treba, in je zagadel, da si življenje in moč ohrani; razuzdani Rimljani so pa oropali cele dežele, da so vkradeno blago v Rimu po požrešnosti zapravljali. Niso jedli, le žerli so; kar je včasih ena sama jed veljala, ena cela dežela bi imela žita za leto in dan. Vem, da ni treba vas svariti take požrešnosti; kjer ni veliko, tam se kmalo povzije. Toliko več je pa treba vas svariti druge pregrehe in navade, to je: pijanosti. Bog ve, kako se mi težko godi, vam s tega mesta očitati gerdo napako pijanosti; tudi Bog obvaruj, da bi hotel koga žaliti, ali vam vsem to očitati, česar jih je le malo krivih. Pa vendar bote mi vsi priterdili, da je ta napaka strašno se med vami vkoreninila, da je tudi strašno gerda, ostudna pregreha. Z aposteljnomo tedaj vas ne zarotim, ampak milo prosim, prosim zavoljo vaših duš in zavoljo duš vaših otrok, zavoljo vaše časti in sreče vaših družin:

1. Pustite pijanost, zakaj velik greh je, velika pregreha je pred Bogom in mati še več drugih pregeh. Ali vam je Bog dal pamet, da jo zapivljate? ali vam je dal blago, da ga v nepotrebni pijači zapravljate? kako more ta moliti, kako spodobno Boga častiti, ki mu je um in pamet zatemnjena, kakor živini, ki je nima? Kako bo učila otroke ta, od ktere ne slišijo lepe besede, ampak le grozno kletev, prepir in sovraštvo?

2. Pustite pijanost, ker je gerdoba in velika sramota pred ljudmi. Ni gerše, ni ostudniše stvari, kakor je mož ali clo žena v pijanosti, pa tudi nobena zver tako ostudnih reči ne vganja. Daleč po svetu okrog gre in slovi ta sramota. Kako žalostno je, kedar se morajo otroci sramovati tiste, ktera jih je rodila, ktero bi radi svojo mater imenovali, pa jih je sram; ktero bi imeli spoštovati in ljubiti, pa je ne morejo!

3. Pustite pijanost, ona je velika ja nar večja nesreča vsake hiše in družine. Ogenj je nevaren, v malo minutah cela hiša pogori, včasih še cela vas; pijanost je pa še veliko nevarnejša, kot ogenj, zato ker hiše počasi vkončuje, ali vkonča jih za vselej. Hiše se po ognju zopet zidajo, lepši kot pred; usmiljeni ljudje pritečejo in pomagajo v malih letih je vsa nesreča pozabljena; hiše pa, ki so po pijančevanju v nič prišle, se ne postavljajo več; drugim pridejo v roke; tudi ni usmiljenih duš, da bi takim pogorelcem prihitele na pomoč.

Kader začne na vasi goreti, hitro so po koncu vsi sosedje, pritečejo gasit, da bi ogenj zadušili in vas obvarovali; pijanost, sem rekel, je še nevarnejši ogenj, ker sčasoma cele vasi v nič pripravi; tudi tukaj bi bilo treba pomagati. Pred kakimi 30 leti je bila na Šlezkem silna kuga, ki se je izcimila iz pijančevanja in lakote. Vpeljali so ondi bratovšno treznosti; kdor je hotel pristopiti, moral se je zaobljubiti, da se bo zogibal pijanosti; glejte v krajih, kjer je pred bila revščina in pijančevanje, stanujejo sedaj zdravi, močni, trezni in zamožni ljudje.

Zatoraj še enkrat vas prosim, pustite pijanost; ona je nar večja nesreča za vsako hišo; je ogenj, ki jo počasi vkončuje, je tat, ki počasi odnaša, je červ, ki hišne stebre počasi podjeda, je voda, ki hišni zid počasi podira, — je počasna pa gotova poguba.

Oh pustite pijanost, ona je nar hujša kuga, ki mori dušo in truplo. Kader zbolite, poiščite si pomoči pri tem ali drugem zdravniku, in ne počivate, predenj ste ozdraveli, ali pa padli pod smertno koso. Tudi pijanost je bolezen, bolezen, ki človeka včasih naglo vkonča, ali gotovo pa počasi zdravje spodjeda. Zoper to bolezen se pa navadno zdravila ne išče, ampak le strup, da še naglejše gre. Ta bolezen je kuga, ker rada celo hišo okuži; kjer je le eden v hiši tej strasti vdan, kmalo jih ima več, ki ž njim deržé. Matí okuži ali zapelje otroke, mož ženo in celo družino. Pijanost mori na duši in truplu. O koliko jih je, ki morajo po tej nesrečni bolezní naglo in nepripravljeni iti pred sodnika. Zato uči sveti Avguštin: „Nezmernost, (t. j. pijanost) jih je veliko pomorila, zmernost še nobenega“. In sv. Gregor pravi: „Kdor nezmernost odvräča, veliko grehov odverne“. Povedal sem vam vso gerdobo, hudobo, nesrečo in nevarnost pijanščine in Bog ve, kako težko mi je to stalo; pa vendar sem to storil, ker si za dolžnost imam. Sedaj pa še enkrat prosim te, ki jih zadene, in vse, pustite pijanost. „Kakor po dnevu pošteno hodimo, ne v požrešnosti in v pijanosti“. Kako bi vas vesel bil Kristus, ako bi iz ljubezni do njega, iz ljubezni do svojih duš, se vsi odpovedali tej gerdi napaki,

ktera je tako velika sramota za vas in celo sosesko! Ta bi bila zares nar lepša, Kristusu nar ljubša priprava za njegov prihod. Veliko nesreč bi se lahko odvernilo, veliko družin bi si moglo boljše opomagati, veliko otrok bi bilo boljše izrejenih, veliko jeze in prepira bi se odvernilo, bilo bi več pobožnosti, več zvestobe, več ljubezni med zakonskimi in tudi med otroci, več duš bi bilo zveličanih!

b) Kakor po dnevu pošteno hodimo — „ne v nečistosti in nesramnosti“. Še enkrat ponovim, sv. ap. Pavl piše te besede rimskim kristjanom in jih svari pred pregrehami, ktere so bile takrat pri ajdih v navadi. Strašna je bila razuzdanost ajdovska, kakor jo popisuje ravno ta apostel v I. pogl. do Rimlj. in pristavi: „Bog jih je prepustil željam njih serca, nečistosti, da so skrunili svoje telesa sami nad seboj“. Rimlj. 1, 24. Vganjali so gerdobije, da jih keršanski jezik imenovati ne more, pogreznjeni so bili v tako nesramnost, da jim nič ni bilo svetega; zatoraj opominja Pavl kristjane, — ne hodimo v nečistosti in nesramnosti. — Bog obvari, da bi vam kaj tacega očitati hotel, vendar pa moram vas tudi opominjati z besedami sv. aposteljna: „Kakor po dnevu pošteno hodimo, ne v nečistosti in v nesramnosti“; zakaj še se godijo grehi in še se Bog žali s takim djanjem, ktero bi se po besedah sv. apost. med kristjani še imenovati ne imelo. Le poglejte koliko solz je prelitih zavoljo enega samega človeka, ki nedolžnost zapeljuje; koliko britkost in nadlog mora ta preterpeti, ki nauka in svarjenja svojih staršev ni poslušati hotla, in priterditi morate aposteljnu, ki nas svari pred grehom nečistosti. Kakor ena nevarna kuga se tudi ta pregreha če dalje več razširja; in znabiti pride še tako daleč, da se bodo ljudje hvalili s tim, kar je v očeh poštenega kristijana nar večja sramota. Vsi tedaj, ki imate od Boga izročene duše, varujte jih pred vsakim grehom, posebno pa pred grehom nečistosti; in vi zakonski hranite zakonsko zvestobo, zakaj ni več gerdobe, niti nesreče za zakon, kakor je ta, kader se prelomi zakonska zvestoba in prešestvo doprinaša. Sv. Gregor uči: „Nečistost rodi troje otrok: Slepoto duha, sovraštvo do Boga, obupanje na zveličanju“. Sv. Pavl pa uči: „Nečistniki ne bodo imeli deleža na nebeškem kraljestvu“. Efež. 5, 5.

c) Še eno napako moram spomniti, pred ktero svari sv. Pavl rimske kristjane: „ne hodimo v kregu in nevošljivosti“. So ljudje pod soncem, ki jih vsaka besedica razžali in razkači, da je vse žive dni pozabiti ne morejo, nosijo razžaljenje v sercu tako kakor kamen besedo, ktera se mu vseka. In spet so ljudje, ki živeti ne morejo, da bi drugih ljudi ne žalili, da bi te

ali druge ne govorili zoper čast svojega bližnjega. Oboja sorta ljudi Bogu ne dopade. Bog hoče pokojne ljudi, ki radi v miru živé z vsemi ljudmi; zatoraj Jezus uči: „Blagor krotkim, oni bodo zemljo posedli; blagor mirnim, oni bodo otroci božji imenovani“. Bog hoče tudi prizanesljive ljudi, ki radi odpuščajo temu, ki jih razžali; zatoraj Jezus veli: „Blagor usmiljenim, oni bodo usmiljenje dosegli“. „Odpustite in tudi vam se bo odpustilo“. Ravno tako nas uči tudi apostelj, ko pravi: „Ne živite v kregu in nevošljivosti“. Bog vé, koliko zdražbe en sam prepirljiv človek v eni soseski naredi; koliko nepotrebnih in dragih pravn napravlja in tako drugim in sam sebi blago in premoženje podjeda; zatoraj ima apostelj prav, da nas svari: „Ne hodite v kregu in nevošljivosti“. Prepirljiv človek je prava šiba za celo sosesčino; pa še veliko hujša je prepirljiva žena za družino in celo pohištvo. Zatoraj že sv. Duh v starem zakonu govori: „Boljše je prebivati zraven leva in zmaja, kakor zraven hude (jezične) žene; boljše je, suh kruh jesti, pa mir imeti, kakor pri obilni mizi sedeti pa v kregu in prepiru živeti. Prepir in jeza človeku nar lepše dni grenita in mu krajšata celo življenje“.

Hočete pa v miru živeti, ne poslušajte obrekljivih jezikov: danes černijo druge, jutre pojdejo čez vas. Ko bi se obrekljivci ne poslušali, kmalo bi jih ne bilo več. Pa tudi sami ne bodite obrekljivci in prepiravci; kolikokrat se smeje in z veseljem pripovedujejo slabosti od bližnjega, njegovo srece pa kervavi. Bratje in sestre, nikar tako! Čast in dobro ime svojega bližnjega bodi vam sveta reč. Če pa vas kdo razžali, po vedoma ali nevedoma, ne nosite serdu v svojem sercu, ne recite, tega mu ne morem odpustiti. Bog bo imel še veliko več vam odpuščati; odpustiti vam pa le tedaj hoče, če bote vi pred odpustili razžalivcem. Prepir je hiši tako nevaren, kakor spoke. Kakor hiša, v kateri se spokajo zidi, ne more dolgo stati, tako družina ne bo dolgo, kjer je prepir. Ladja, ki se na skalo zaleti, se razruši ali razpoka, da vodo zajema in vtone; tako se duša pogubi v kregu in nevošljivosti. „Kolikor je nad vami, uči apostelj, imejte mir z vsemi ljudmi“.

S k l e p.

Povedal sem vam v začetku, kako so se ljudje leta 1856 pripravljali, ko se je razglasilo, da pride cesar v našo deželo. Rekel sem pa potem, tudi mi se moramo pripravljati na nek prihod, kateri se nam vsako leto oznanjuje: t. j. na prihod našega Gospoda Boga. Vsako leto se opominjamo, naj bi pripravili naše serca Jezusu Kristusu, ki hoče v nje priti; zato je postavljen sv. adventni čas.

Preljubi! prišel bo pa tisti čas, da se ne bo več reklo: „Pripravljajte se, Kristus pride; ampak poreče se: Kristus je tukaj, je prišel tebe sodit. Kako vesel boš tedaj, ako te pripravljenega najde. Kakor je apostelj Pavl svoje dni opominjal Rimljane: „Bratje, ura je, da vstanemo od spanja, . . .“ tako vas jes danes opominjam in milo prosim: „Kakor po dnevu pošteno hodite . . .

Ja odložite dela temote, oblecite orožje svitlobe, pustite požrešnost in pijanost, pustite nečistost in vsako nesramnost, pustite prepir in nevošljivost; to bo nar lepša, Kristusu nar ljubša priprava za njega. Kjer je zmernost, poštenost in ljubezen ali zastopnost, tam je tudi Jezus. Amen.

Pridiga za 2. adventno nedeljo.

(Bog, naš cilj in konec; gov. — f—.)

„Koga ste šli v puščavo gledat? terst, od vetra majanega? (Mat. 11, 7.)

V v o d.

Dvojno vpraševanje beremo v današnjem evangelju. Pervo so zastavili Jezusu učenci Janezovi, drugo je zastavil Jezus Judovskemu ljudstvu. Janezovi učenci pozvedujejo, ali je Jezus obljubljeni Odrešenik, ali ne? Jezus pa Jude vprašuje, kaj mislijo o Janezu in njegovem poklicu? Na prvo vpraševanje čudeži odgovarjajo ter spričujejo, da je Jezus res obljubljeni odrešenik, ki tolike čuda dela. Na drugo vpraševanje si Jezus sam odgovarja ter ne čaka drugega odgovora, in Janeza lepo pohvali, in pravi, da ni kak nestanovitnež, ne kak mehkužnik; ampak mož po volji božji, ter prerok in še več kot prerok. O njem je pisano: Glej jaz pošljem svojega angela pred tvojim obličjem, kateri bo pred teboj tvoj pot pripravljal. S tem je odgovor gotov na obedvoje evangeljsko vprašanje.

Imam pa še drugo vpraševanje, ki vam ga danes zastavljam rekoč: Po čemu smo na svetu? Za koga smo stvarjeni? Na to vpraševanje nam odgovori katekizem: Bog je človeka stvaril, da bi ga spoznal, častil, ljubil, molil, mu pokoren in zveličan bil. Če smo pa stvarjeni v božjo službo, kako je pa le vendar to, da nekteri ljudje na Boga tako malo porajtajo? Menda so pozabili, zakaj so na svetu? To pač ni prav! Zatoraj bom danes to le resnico razložil: Bog nas je za-se vstvaril, toraj se mu moramo podvreči iz svoje duše, ter mu podvreči svoj um, podvreči mu svojo voljo. Poslušajte!

Razlaga.

I. Vse stvari je Bog za-se stvaril, stvaril v svojo čast. Tedaj je stvarjen v božjo čast tudi človek naj imenitniša stvar božja na zemlji, Bog je človeka stvaril po svoji podobi, in mu dušo dal, ter jo lepo obdaroval z umom in voljo. — In po čemu pač je dal Bog človeku um? ali mar za to, da bi ga obračal le za časne reči, za posvetne dobrote, pozemeljske sladčice? O kaj še! Ko bi bil človek le zato stvarjen, da bi jedel in pil in se svojega življenja veselil, ne bil bi dosti boljši od ljube živali. Toda človek ima imenitniši poklic. Poklican je stvarniku čast skazovati, kakoršne od drugih stvari, ki uma nimajo, ne dobiva. Zatoraj smo pa tudi dolžni, svoj um le više in više od zemlje dvigovati.

Komu pa bo pač vse to ložej, kot nam kristjanom, ki smo po sv. veri lepo podučeni, da je Bog naj veličastniše bitje, ki ima naj veče, ter neskončne popolnosti v sebi zedinjene, in je neskončno moder, neskončno mogočen, neskončno pravičen, neskončno svet, neskončno usmiljen, neskončno resničen, vsegaveden, povsod pričujoč, večni in nespremenljiv. Vse to viditi in spoznati, ne moremo drugač, kot do Boga naj veče spoštovanje imeti. In ravno zato glejte, nam je dal Bog um in pamet, da si prizadevamo, ga bolj in bolj spoznavati, častiti in hvaliti.

Ni pa še zadosti, le samo z ustmi in jezikom Bogu svoje spoštovanje skazovati, tudi v djanju mu moramo pokazati, in to s tem, da mu zvesto služimo. Bogu pa zvesto služimo, če mu sploh darujemo sleherni dan vse svoje misli in želje, vse svoje djanje in nehanje, vse svoje dela in opravila, da bi bilo začeto in zveršeno njemu v čast in hvalo. Posebno pa služba božja v tem obstoji, da o nedeljah in zapovedanih praznikih pridno hodimo k sv. maši, zvesto poslušamo božjo besedo, vredno prejemamo sv. zakramente, in druge pobožne dela opravljamo. Tako, glejte, Bogu prav služimo!

Kako žalostno pa je viditi, da nekteri ljudje, ki vendar pamet imajo, za Boga nič ne marajo, in serce navezujejo le na svet, pred katerim nas apostelj tolikanj resno svari rekoč: „Nikar ne ljubite sveta, ne kar je na svetu; ako kdo svet ljubi, Očetove ljubezni ni v njem? (I. Jan. 2, 15.) Svet, od kterega tukaj govorimo, niso božje stvari same na sebi, ampak je le poželjivost

mesa in poželjivost oči in napuh življenja, katerim se vklanajo posvetni ljudje, med tem pa pozabijo, Bogu dolžno čast in hvalo skazovati.

Še bolj bomo spoznali svojo dolžnost, Bogu čast in hvalo skazovati, ako se ozremo na brezštevilne stvari, ki jih je stvaril Bog nam v prid in korist in v veselje: „Bog je svet stvaril, naj poprej v svojo čast, in potem človeku v prid“, pravi sv. Krizostom. Za to ravno je Bog človeka še le na zadnje stvaril, še le potem, kader mu je zemljo že vso lepo pripravil za stanovanje. Pobožen Job (12, 7.) pravi: „Vprašaj zverine, in ti bodo povedale, da so stvarjene človeku v prid, vprašuj zemljo in bo odgovorila, da za človeka rodi leto za letom svoj sad. Vprašaj solnce in mesec in zvezde, in ti porekó, da za človeka del pošiljajo svitlobo na zemljo. Vprašaj stvar, katero koli hočeš, rekla ti bo, da služi človeku v prid in korist in veselje“.

Tolika dobrota božja pač po pravici zasluži, da noč in dan ne nehamo, Boga hvaliti in se mu zahvalovati. Naj bi ti kak dobrotljiv gospod podaril lepo hišo z drugim poslopjem napolnjenim z vsem, kar je potrebno v živež in obleko, obljubim, da mu tolike dobrote ves čas življenja pozabil ne boš. In glejte, več kakor to nam Bog daje že, od kar smo se rodili. Vsi življi (elementi) ogenj, zrak, voda, zemlja že so bili pripravljene za naše potrebe, ter ne le nas ohranit, ampak tudi nas razveseljevat, kakor sv. Avguštin pove: Prehrauil nas je Bog perve dni našega življenja, in tudi zdaj še za nas skerbi. Se ve, da moramo delati, če hočemo jesti; ali pa ni tudi to velika dobrota božja, da nam čas daje in zdravje in moči, da zamoremo delati in si krubek služiti?

Bolj vredno pa se Bogu ne moremo zahvalovati za vse njegove dobrote, kakor, če jih uživamo po njegovi sveti volji, da po nauku aposteljnovem tudi s tem Bogu služimo. Vse stvari nam morejo služiti, da se k Bogu povzdigujemo. In glej, nevedoma nam tukaj stvari svetijo z lepim zgledom: Reke in vode stekajo se v morje, da mu povračujejo, kar so dobile iz njega. Dim in soparji navzgor puhté, kakor bi hotle Bogu zahvalovati za dobroten dež, s katerim je bila napojena zemlja, iz katere hlapé. Plamen kviško šviga kakor bi hotel Stvarniku svojo zahvalo skazovati. Tako tedaj nas že stvari božje molcé opominjajo, Bogu dolžno hvalo in zahvalo dajati. ter božjih dari ne uživati, brez da bi se spomnili s hvaležnim srcem dobrotnika, ki nam jih daje. — Kako gerdo in nehvaležno pa bi bilo, ko bi stvari božje napčno, ter v greh obračali, in ž njimi namesto Bogu hvalo dajati, mu zaniče-

vanje skazovali, in bi se Bog tudi nad nami mogel pritožiti, kot nad nekdanjimi Judi rekoč: „Otroke sem izredil in povišal, pa so me zaničevali; vol pozna svojega Gospoda, in osel jasli svojega gospodarja, moje ljudstvo pa me ni spoznalo.“ (Isaias 1, 2.)

II. Dal nam je pa Bog memo uma tudi še prosto voljo. S prosto voljo si zvolimo ali to ali uno, se odpovemo temu ali unemu po svojem dopadanju. Ali dasiravno je prosta naša volja, je le vendar naši pameti podveržena. Pamet vodi našo voljo ali na to ali na uno stran. Kar pamet priporoča, za tem volja hrepeni. Ker je pa naša pamet po izvirnem grehu zatamnjena, pomoti se tudi lahko marsikterikrat, ter kako reč za dobro ima, dasiravno ni dobra, in marsiktero reč za hudo spozna, dasiravno ni huda. Od tod pride, da je naša volja v svojem naprejšvetju spremenljiva. Kar jej danes dopade, jutro ni jej všeč; kar se jej dans priljubi, jutro se jej že studi. Za to čutimo, da ima naša duša mnogo poželjenja, ki jo vedno sem ter tje giblje in guglje. Duša gleda, željam vstreči, pa ne more vsem kaj, in če tudi zdaj tej vstreže in doseže, po čemur hrepeni, le vendar veselje nad tem ni stanovitno, in se jej kmalo spet pristudi, česar se je s perva veselila. Pervo željo spodrinja druga, drugo tretja in tako naprej, da ga v duši ni pravega miru, ne prave sreče.

Pa kako? Ali mar res ničesar ni, kar bi zadovoljilo dušnemu hrepenenju? Nas je mar stvarnik zato stvaril, da bi nikdar srečni, nikdar zadovoljni ne bili? Kaj takega ne smemo misliti od neskončno modrega Stvarnika. Na zemlji, se ve, je ni nobene reči, ktera bi spolnila vse naše želje. Je pa gor v nebesih, in to Bog sam. naj večja dobrota, nevsahljiva sladkost, ktere nam ne more zoper našo voljo nobena moč vzeti, nobena sila odtergati, nobena nevihta odnesti, in clo smert ne pokončati. Le Bog sam je, ki spolni vse naše hrepenenje, nasiti vse naše poželjenje z nepopoljivo sladkostjo in z nevsahljivim veseljem napolnuje vse naše serce, in ga v sladek pokoj zaziblje. Toraj pravi sv. Avguštin: „Za se si nas stvaril, o Bog! toraj je nepokojno naše serce, dokler v tebi ne počiva. Razun tebe, kaj bi si želel v nebesih, kaj bi si želel na zemlji? Ti si Bog mojega serca, in moj delež za vso večnost“.

Bog je tedaj nezmerna dobrota in nevsahljiva sladkost, ktera napolni vse želje našega serca. Po tej dobroti tedaj moramo hrepeneti, na to sladkost obračati svoje želje, da hočemo najti pravi dušni pokoj in pravo neminljivo srečo ter svoje zveličanje. Nobena druga reč nam razun Boga ne spolni naših želj, ne vpo-koji našega serca. Vživaj posvetnega veselja do gerla, nagrabi si

posvetnega blaga na kupe, dvigni se nad vse druge ljudi, tako pa pri tem Boga iz nemar spustiš, nikdar prav zadovoljen ne boš. Po pameti ljubiti svoje zdravje in življenje, zmerno skrbeti za svoje časne potrebe je prav in ni zoper voljo božjo, da človek pri tem le za zveličanje svoje duše prvo skerb ima. Ali da človek vse svoje misli obrača na časne reči, z vsemi svojimi željami le za posvetnim veseljem hiti, pri tem pa zveličanje svoje duše, ki ga duša le v Bogu najde in dobi, popolno v nemar spusti, to ni prav, in ni po božjej volji, ampak je krivično, je pregrešno.

S k l e p.

Kristijani moji! Bog nas ni stvaril le za ta svet, stvaril nas pa je, da živimo na tem svetu, živimo pa za njega, ter njega spoznavamo, njega hvalimo, njega ljubimo in vbogamo, in se tako za srečno večnost pripravljamo. Motili bi se, kolikor nas je, ko bi menili, da nas je Bog za kaj drugega kot za-se stvaril, in bi tedaj po drugih rečeh hrepneli, Boga pa pozabili. Bolj ko bi namreč svet ljubili in posvetne dobrote in posvetno veselje, dalj bi se Bogu umaknili, dalj svojemu cilj in koncu odtegnili, da bi na posled clo pozabili, po čemu smo na svetu. Iz sveta, se ve, potegniti ne moremo in s posilno smertjo tudi ne smemo; božjih stvari smo prisiljeni se posluževati, človeške nature ne moremo sleči; pri vsem tem nam pa le vendar nikdo ne brani, Boga pred vsem drugim v čisljih imeti. Nobeden se ne more po pravici izgovarjati, da bi ne mogel zjutraj svojih del z dobrim namenom Bogu posvetiti, in tudi sred svojih opravil dobro misel obuditi, da bi bilo vse storjeno Bogu k časti, in zvečer spet vse Bogu izročiti, da bi tek in žegen dal našim [delom in imel dopadanje nad njimi.

Kralj David je živel tudi med svetom, in imel vsred kraljevanja premnogo opravil. Vendar pa ga vse njegove opravila nikakor niso zadrževale, pogostoma povzdigovati dušo k Bogu. „Hvali in poveličuj moja duša Gospoda, in vse kar je v meni, poslavljuj njegovo sveto ime“. (Ps. 102, 1.) — Če je pa kralj, kateri od keršanske postave še nič ni vedel, Boga, svoj cilj in konec imel vedno pred očmi; ali bi se mi kristijani v živo ne sramovali, ko bi ne vedli ali ne hotli vedeti, zakaj smo na svetu?

Nikar tedaj tega nikdar več v nemar ne spuščajmo. Poglejte

že naše telo kaže, da smo za kaj višega stvarjeni, kakor le za ta svet! Po dveh nogah hodimo, in naše obličje je proti nebesom obrnjeno, ko med tem druga zver po štirih kobaca in v zemljo zija. Naj smo z vsakdanjimi opravili še tolikanj obloženi, na Boga nikar nikdar ne pozabimo. Pervi in poslednji zdihljaj bodi njemu posvečen sleherni dan, vsako delo in opravilo bodi Bogu darovano. Ne le v boleznih in nesreči, ampak tudi v sreči in veselju pogostoma v mislih imejmo Boga, za katerega smo stvarjeni, da nam enkrat vest ne bo delala grenkega očitovanja rekoč: „Toliko in toliko let si bil na zemlji; za koga si živel? Za Boga ne, ampak le za svet! Zdaj greš iz tega sveta, in nisi vedel, zakaj si bil na svetu. Kakšno plačilo ti bo zdaj dal svet, kateremu si služil iz celega serca?“ To je pač strašna misel! Bi hotel Bog, da bi nas vse modrosti učila! Amen.

Pridiga za god neomadeževanega spočetja Device Marije.

(O zdajnem cerkvenem zboru; gov. F. R.)

„Od zdaj me bojo srečno imenovali vsi rodovi, zakaj velike reči je ztoril z mano Gospod, kateri je mogočen in sveto njegovo ime.“ (Luk. I. 48—49.)

V v o d.

„Kader se o grehu govori, tedaj Marije omeniti nočem, zakaj le zavoljo Gospodove časti je bila izvzeta. Mi vemo, da je bila jej milost podeljena, biti povzdignjena nad vsak greh, ker je vredna bila, tistega na svet prinesiti, o katerem za gotovo vemo, da je brez vsega greha bil.“ Tako je učil okoli leta štiri sto sv. Avguštín, kateri je bil eden naj bolj učenih škofov kat. cerkve v Afriki. Pred

nekaj leti so pa zdajni naš papež pisali zastran Marije: „Spodobilo se je zares, da se z žarki najpopolnejše svetosti zmiraj sveti in da izvirnega greha popolnoma prosta ostane tista častitljiva mati, kateri je Bog Oče svojega Sina tako dati namenil, da bo ob enem Boga Očeta in Device sin“. In zares mora tako biti; saj je imenoval angelj Gabriel Marijo „gnade ali milosti polno“, ko je prinesel jej naznanilo, da mati božja postane. Marija je pa polna svetega veselja zaklicala svojej teti Elizabeti: „Od zdaj me bojo srečno imenovali vsi rodovi, zakaj velike reči je storil z menoj Gospod, kateri je mogočen in sveto njegovo ime“.

Da je bila Devica Marija brez madeža izvirnega greha spočeta, to je bila po vseh časih pobožna misel vernih kristjanov. Vendar še le leta 1854 na današnji dan so zdajni papež Pij IX. ta nauk za versko resnico razglasili. Veliko veselje je bilo tedaj v Rimu in po vsem svetu med Marijnimi častivci. Veliko veselje je v Rimu tudi danes, zakaj škofje celega sveta so s papežem zbrani na velik ali občén cerkven zbor, kateri se ravno danes začnja. Vi ne morete v Rim, da bi tam poslušali in gledali zbrane škofe kat. cerkve; zatoraj vam hočem doma nekaj o zdajnem cerkvenem zboru povedati. Imeniten bo ta zbor, in veliko prida si obetamo od njega za sveto vero, za katoliško cerkev in za ves človeški rod, zatoraj poslušajte me!

Razlaga.

1. Dolgo je že, odkar so sklenili zdajni naš papež, da pokličejo občén cerkven zbor, ker so vidili splošne stiske, ki tarejo zdaj cerkev in ves človeški rod. To svojo lepo misel so sv. oče 26. junija leta 1867 pervokrat očitno izrekli o tej priložnosti, ko so imeli svoj slovesni govor na zbrane škofe, kateri so tedaj prišli v Rim obhajati tisučletnico sv. aposteljnov Petra in Pavla. Pričujoči škofje, bilo jih je pet sto, so z veseljem sprejeli to naznanilo, in so svoje veselje pokazali v adresi do sv. očeta ter so izrekli, da vidijo oni v občnem cerkvenem zboru najbogatejši zaklad in izvir blagoslova za sv. cerkev, in da ga po predprošnji prečiste device Marije tudi zadobiti upajo. To pismo zbranih škofov je sv. Očeta silno razveselilo; še tistega dne so postavili prihodnji zbor pod varstvo brez madeža spočete Device Marije, in so za njegov začetek odločili današnji praznik. Leto pozneje, bilo je 29. junija 1868 na god sv. aposteljnov Petra in Pavla, se je v

Rimu slovesno razglasilo in na vratih treh večih cerkev nabilo apostoljsko pismo, katero se začinja z besedami: „Večnega Očeta edinorojeni Sin“. S tem pismom vabijo papež Pij IX. na zbor vse katoliške škofe celega sveta.

2. Pismo je dolgo, zatoraj vam hočem le nekaj verstic iz njega povedati. Papež pišejo kat. škofom: „V zaupanji in opiraje se na veljavnost, katero imamo mi na zemlji in na nasvetovanje ter privoljenje naših častitljivih bratov, kardinalov sv. rimske cerkve, napovedujemo in naznanjamo, pokličemo in povabimo s tem pismom v naše visoko mesto Rim občen in splošen cerkven zbor. Obhajal se bo prihodnje leto 1869 v Vatikanskej baziliki. Na dan 8. decembra ko na praznik neomadeževanega spočetja Matere božje Device Marije se bo začel in se bo nadaljeval in z božjo pomočjo do konca pripeljal Bogu na čast in v zveličanje vsemu keršanskemu ljudstvu. — In za tega voljo hočemo ter zaukažemo, naj pridejo iz vseh krajev naši častitljivi bratje, patriarhi, nadškofje in škofje, pa tudi naši ljubi sinovi, opati in vsi drugi, ki so po pravici ali po svoji prednosti poklicani, da se vdeležijo vesoljnih zborov in tam glasujejo“. Tako pravi prvo papeževo pismo, katero je vabilo vse kat. škofe na vesoljni zbor, in ga jim napovedovalo. Z veseljem je bilo to povabljenje sprejeto in veliko veliko se jih je podalo v Rim.

3. Vendar kaj pa bojo škofje storili na zboru, zakaj se kličejo vkup, zakaj se jim tako ostro zapoveduje, da imajo vsi priti, katerim je le mogoče? Tudi na to nam daje papeževo pismo odgovor, ko pravi: „V tem občnem zboru se bo moralo toraj vse to natanko preiskovati in določiti, kar zadene v teh stiskanih časih pomnoženje božje časti, nespačenost vere, lepoto bogočastja, večno zveličanje ljudi, red in lepo zadržanje mnihov in drugih duhovnov pa tudi njih potreben in dostojen poduk, spolnovanje cerkvenih pravil, zboljšanje življenja, keršansko izrejo otrok, in občni mir ter edinost med ljudmi. Po vsej moči se mora tudi za to skerbeti, da se z božjo dobrotljivo pomočjo odpravi vse hudo od cerkve in družine, da se pripeljejo nesrečno zmoteni na pravi pot resnice in zveličanja, da se naša vzvišena vera ž njenimi nauki po vsem svetu spet oživi in dan na dan dalje razširja“. Glejte, kristjani! to je lepa in visoka naloga cerkvenega zbora, kakor jo razlagajo papež v svojem apostoljskem pismu do škofov. O da bi oni svoj namen tudi dosegli, pobožno življenje bi se povsod ponovilo!

4. To pa njih ljubezni polnemu in za zveličanje duš vnetemu srcu še ni bilo zadosti. Na dan 8. septembra 1868 so povabili

na zbor tudi vse z Rimom ne zedinjene patriarhe in škofe na jutrovem in po drugih krajih; poslali so jim pismo, v katerem je vabijo, naj pridejo na prihodnji zbor, da bi se tam pogovarjali in porazumeli ter z božjo pomočjo se spet zedinili z vidnim poglavarjem sv. cerkve. V svojem pismu do teh pravijo papež: „Ker moramo na pospešenje zveličanja vseh, kateri Jezusa Kristusa spoznajo in častijo, vse svoje misli in prizadetja neprenehoma obračati: zatoraj obrnemo svoje oči in svoje očetovsko serce na one cerkve, ktere so bile nekdanj s tem aposteljskim sedežem zvezane in zedinjene, in ktere so zdaj ločene in odtergane od edinosti s sveto rimsko cerkvijo. — Mi obračamo svoj glas do vas in vas iz vsega serca prosimo, vas opominjamo in zarotimo, naj na ta vesoljni zbor pridete; da vsem spet vesela zvezda zaželjene edinosti sveti, potem ko smo postave stare ljubezni ponovili in mir med seboj storili, kakor je med očeti bil“. — Bog daj, da bi na tem vesoljnem zboru zamogli se porazumeti in z Rimom spet zediniti vsi tisti, ki do zdaj papeža ne spoznavajo za svojega glavarja!

5. Sveti oče so storili še več. Že nekaj dni pozneje, bilo je 13. septembra lanskega leta, so poslali Pij IX. tudi protestantom in vsem drugim nekatoličanom očetovsko pismo, v katerem so je s sveto gorečnostjo opominjali njih ločitve od prave cerkve Kristusove. Tudi so je ljubeznjivo vabili, naj porabijo to lepo priložnost, in naj se povernejo na tem zboru v svojo izvirno materno rimsko cerkev nazaj. V tem svojem pismu pravijo: „Mi ne moremo opustiti, da o priložnosti prihodnjega zbora nagovorimo s svojimi apostoljskimi in očetovskimi besedami vse tiste, kateri ne spoznavajo prave vere Kristusove in tudi niso v družbi kat. cerkve, da si ravno tega Jezusa za zveličarja spoznajo in se s Kristusovim imenom hvalijo. To pa storimo za tega voljo, da bi je z vso gorečnostjo in prav priserčno opominjali, svarili in zarotili, naj resno premislijo in prevdarijo, ali mar dro hodijo po tistem potu, kterega nam je Kristus pokazal, in kateri do zveličanja pripelje“. Tako so povabili s tem tretjim pismom tudi protestante ali luterane in vse druge nevernike, naj se zdajnega zbora vdeležijo v prid svojih duš, da bi tako postal en pastir in ena čeda Kristusova na zemlji.

6. Dokler so tako rekoč ves svet vabili, naj se vdeleži najjimenitnišega početja v našem stoletju, med tem so se tudi sv. oče v Rimu dela poprijeli. Ustanovili so sedem komisij ali družb izverstno učenih mož iz vseh dežel, kateri so tvarino ali reči za obravnavanje v zboru pripravljali. Nad vse je postavljena komisija osem kardinalov, katerih vsak pri enem društvu

predseduje. Te družbe so imele pogostoma seje ali shode, pri katerih so se še enkrat preiskovale stvari, ki so bile od tega ali drugega z vso skerbno in učenostjo izdelane. Prav dobro se je gledalo na to, da se bojo zamogle reči že temeljito razložene škofom v posvetovanje izročiti. Vsem tem komisijam je bilo ostro zapovedano, naj nič ne razglašajo, kakoršne reči da obravnavajo. To pa za tega voljo, da njih delo skrito ostane človeškim strastem in predsodkom. Vodili so vse priprave papež sami, in vodili bojo tudi osebno vesoljni zbor; oni bojo njemu predsednik.

S k l e p.

Keršanske duše! veličasten zbor, kakor ga svet le malokdaj vidi, zbira se danes v Rimu. Možje iz vseh krajev sveta so se zbrali v velikem številu na klic enega samega moža. Pogovarjali se bojo v zadevah vere in večnosti, v zadevah sv. cerkve in sreče vseh ljudi, katerih potrebe in slabosti poznajo. Oni so ko pastirji živeli sredi svojih čed in se med njimi postarali; oni bojo tudi najložeje našli zdravila in pripomočke, da zboljšajo to, kar je slabo in krivo.

Ali bojo svoj namen tudi dosegli? To smem ponižno upati in pričakovati. Ker pa vse v božjih rokah leži, zatoraj prosimo vsi Boga, naj jim on pošlje svojega sv. Duha, da bojo z Bogom začeto delo tudi Bogu v čast dokončati zamogli. Amen.

Pridiga za 3. adventno nedeljo.

(Presojujmo sami sebe ; gov. J. R.)

„Judje iz Jeruzalema so poslali duhovne in levite do Janeza, da so ga vprašali :
kdo si ti? (Jan. 1, 19.)

V v o d.

Judovski zbor je po svojih poslancih Janeza kerstnika vprašal: „Kdo si ti?“ — Kdo si ti? bi moral slehern kristijan svoje serce vprašati. Marsikteri bi moral odgovoriti: Ime imam kristijana, del pa nimam; razun kersta nimam nič keršanskega nad seboj. Daslih je človek sam sebi nar bližej, vendar si je dostikrat tako neznan, kakor bi bil več milj deleč sam od sebe. Za tega voljo nas opominja sv. Pavl: „Sami sebe skusite, če ste v veri; sami sebe prevdarite“. Ta skušnja in to premišljevanje samega sebe ni tako lahko, kakor kdo meni; pritežuje ga spačenost našega serca, ker zmiraj mislimo, da naši grehi niso tako strašni, kakor družih. Godi se nam, kakor škofu v Ladizeji, kateri se je sam sebi dober kristjan zdel, kteremu je pa Kristus dal razodeti: „Ti si reven in vbog, slep in nag; ime imaš, da živiš, pa si mertev“. Premišljevanje in presojenje samega sebe tudi nevednost keršanskih resnic pritežuje; veliko jih ne vé ali vedeti noče, kaj je greh, in daslih ga nad drugimi grajajo, nad seboj vendar ne vidijo, ali izgovarjajo.

Storimo tedaj pri sebi to, kar pri družih tako radi delamo, ter jih ojestro sodimo, vse njih stopinice zmerimo in vse njih pregreške na tanjko poznamo. Namesto na pezdir gledati v očesu svojega brata, glejmo raj bruna v svojem lastnem očesu.

Kako moramo sami sebe presojevati, kakšni kristijani smo in kako koristno je tako presojenje samega sebe? vam bom dans povedal, ko se bote k zvestemu poslušanju pripravili!

Razlaga.

1. Ako hočemo zvedeti, ali smo ali nismo dobri kristijani, moramo se po božji besedi presojevati. Janeza so vprašali: „Kdo si ti, kaj praviš sam od sebe?“ Naglo se je zmislil preroka Izaija, kateri je zdavnej poprej oznanoval, kakšno opravilo bo Janez imel. „Jes sem glas vpijočega v puščavi, pripravite pot Gospodu“, djal je s prerokom. Tako se moramo tudi mi v božji besedi kakor v ogledalu ogledati, če hočemo sami sebe spoznati, kakošni smo, — dobri ali hudobni. Poslušajmo le radi božjo besedo v pridigah in keršanskih naukah, in dostikrat se bomo od nje zadetih našli; in sv. Duh, kateri nam je po božji besedi oči odperl, omečil nam bo tudi serce, da odpravimo, kar je grešnega nad nami; godilo se nam bo po božji besedi, kakor popotnemu, kateri, ko je zašel, spet človeka najde, ki mu pravo pot pokaže.

Sebe prav presoditi, premišlujmo poglobitno zapoved naše svete vere: „Ljubi Gospoda, svojega Boga iz vsega svojega serca, bližnjega pa, kakor sam sebe“. Ta kratka zapoved vse dolžnosti kristijana obsega.

a) Vprašaj se tedaj: Kako dopolnujem dolžnosti do Boga? Ali mislim na njegovo vsegapričujočnost, ktera me povsod spremlja? Na njegovo oko, ki vse vidi? Na njegovo uho, ki vse sliši? Ali me ta misel odvrča od greha? Ali ne delam nečasti božjemu imenu s ktetevjo in nepotrebnim priseganjem? Ali sem zbran in goreč, ali nisem tožljiv in razmišljen v molitvi in božji službi? Ali opravljam svoje dobre dela iz ljubezni do Boga? Ali spoštujem božjo besedo, božje namestnike, svoje duhovne pastirje? Ali se zmenim kaj za to, kar božja beseda veleva; ali ne delam po svoji termi, kar se meni poljubi, naj že Bog to prepoveduje ali ne?

b) Kako dopolnujem dolžnosti do samega sebe? Ali se ženem toliko za nebesa, kakor za kruh; skerbim toliko za dušo, kakor za telo? Ali ne razdevam svojega zdravja in življenja, z nevošljivostjo, z jezo, nezmernostjo v jedi in pijači ali z nečistostjo?

Ali skerbim z lepim zadržanjem za svoje dobro ime, ali mi ni vse eno, naj me ljudje hvalijo ali grajajo?

c) Kako dopolnujem dolžnosti do svojega bližnjega? Ali ga ljubim, kakor sam sebe? ali ga ne žalim večkrat; mu ne delam krivice v hosti, na polju, v nogradu, na njegovem dobrem imenu? ali ga ne čertim, sovražim in zavidam? Ali kraljuje v meni ljubi mir; ali ni namesti molitve, veliko kletve in zmerjanja? Če si gospodar in v zakonu, vprašuj se: Ali je moj zakon miren, in ne begam jes miru z černostjo, zapravljujivostjo in nezvestobo? Ali redim svoje otroke v strahu božjem, jim dajem lepe zglede in čujem noč in dan nad njimi? Ali skerbim ne samo za telo, temuč tudi za dušo svojih poslov? Ali jih priganjam k molitvi, službi božji in prejemanji svetih zakramentov? Ali ne terpim kakšne napčnosti pri njih?

Tako naj vsak sam sebe presoja. Da pa sam sebe ne goljufa, naj

a) ne premisli samo svojih zunanjih in velikih grehov, temoč naj pogleda v svoje serce in presodi tudi svoje skrivne grehe, ktere dostikrat le za kaj majhnega ima. Farizej je Boga hvalil, da ni kakor drugi ljudje, razbojnik, krivičnik, prešestnik, in ne tako hudoben, kakor colnar. Ni pa porajtal, da je bilo njegovo serce polno napuha, hinavstva, nevošljivosti in maščevanja. Tako delajo večkrat tudi kristijani današnjih časov. „Jes, pravijo, nikomur krivice ne delam, in nisem ne pijanec ne pobijavec“. Ali ni razun teh grehov nobenih družih? Ali so samo tri božje zapovedi ali jih ni deset? Vedi tedaj, ako devet božjih zapoved deržiš, eno pa prelomiš, nisi dober kristijan; tudi nisi dober kristijan, če po vnanjem vseh deset božjih zapoved spolnuješ, v sercu pa eno ali več prestopiš? Toraj moraš tudi grehe svojega serca, svoje misli in želje presoditi, da boš sebe prav spoznal.

b) Sebe prav spoznati ni zadosti, da kdo svoje dela premisli, presoditi mora tudi namen, iz kterega jih je storil. Kdo je več molil, se postil in vbogajme dajal, kakor farizeji? Zveličar pa je vse te njih dobre dela zavergel, zakaj? ker so bile iz napuha, da bi jih bili ljudje hvalili, storjene. Naj je ktero delo samo na sebi še tako dobro, vendar ga Bog zavoljo njegovega slabega namena zaverže. Če po namenu svoje dobre dela presojamo, našli bomo, da marsiktero pred Bogom nobene vrednosti nima, ker ni iz ljubezni in pokorščine do Jezusa, temuč zavoljo lastnega dobička, zavoljo svoje lastne časti storjeno.

e) Kader sami sebe sodimo, ne smemo praznih izgovorov iskati. Ako vam vest kako slabo misel, gerdo željo ali napčno djanje očita, ne recite: „To ne bo greh, ker tudi drugi ljudje to počno“; tudi se ne izgovarjajte, da niste tega vedli, ali da ste bili od drugih zapeljani. Zakaj kar božja beseda prepoveduje, je in ostane greh, ko bi ga ravno drugi ljudje delali, ko bi ga ves svet delal. Ne po zgledu drugih, temuč po božji besedi bomo kdaj sojeni. Božjo besedo pa, ker jo je že od mladosti slišal, moral bi vsak kristijan posnemati; sam je pa kriv, če jo je pozabil, ali če se je nikoli prav ni naučil. Kaj pomaga, pred seboj grehe prikrivati, ker jih vsegavidočemu božjemu očesu skriti ne moremo?

d) Da sebe prav presodimo, treba je tudi število in velikost svojih grehov poznati. Vsak greh je zopern Bogu; vsi grehi vendar niso enaki; eni so večji, kakor eni. Greh je postavim krasti; pa vzeti vbogi vdovi majhnoto, katero si je z grenkim potom pridobila, in jo zatirati, je greh, ki k nebu za maščevanje vpije. Kaj storiti, od česar vemo, da je prepovedano, je greh; pa to dvatri- in večkrat ponavljati, je veliko huji greh. Ako bi se slehern kristijan tako presodil, gotovo bi nad svojimi grehi nar večo žalost občutil.

e) Kader človek sam sebe in svoje grehe spozna, mora terdno skleniti in vse si prizadevati, da se poboljša in greh zapusti. Kaj pomaga licne madeže v zerkalu viditi, pa si jih ne odmiti? Kaj pomaga bolezen poznati, pa si ne zdravil poiskati? Poglavitni namen, iz kterega moramo sami sebe presojeti, je naše spreobrnjenje in prihodnje spokorno življenje; le tisti je sam sebe spridoma presodil, kateri začne greh za grehom zapuščati, čedalje bolj rasti v ljubezni do Boga in hrepeneti po lepih čednostih. Nihče naj ne reče: „Čemu bom sam sebe sodil, saj vem in spoznam, da sem grešnik?“ Tako govoré lahkomišljeni in tožljivi kristijani, kterim poboljšati se ni resnica. Nočejo se soditi, ker se grehu odpovedati nočejo.

Tudi ne recite: „Daslih se sodim, nič mi na misel ne pride!“ Prosite le sv. Duha razsvitljenja, pogledjte v dno svojega serca, in veliko, prav veliko vam bo na misel prišlo; „tudi pravični večkrat na dan pade“.

Še bolj bos je izgovor: „Nimam časa, sam sebe soditi!“ Teden ima sedem dni; vsak dan štiri in dvajset ur; in zmed toliko ur v tednu bi nobene ne našel, da bi sebe presodil? Tedaj tudi nobenega časa ne boš imel umreti, gotovo nobenega — srečno umreti! Naše življenje pa bi moralo neprenehana priprava k srečni smerti biti!

2. Sebe večkrat presojeti je potrebno in koristno.

a) S takim presojevanjem se učimo svoje slabosti in pomankljivosti spoznati; in kolikor bolj jih spoznamo, toliko bolj bomo ponižni. Sv. Janez je tistim, ki so ga vprašat prišli; „kdo si ti?“ poln ponižnosti odgovoril: „Jez nisem Kristus; tudi ne vreden mu od čevljev jermenov odvezati“, njegov nar niži služabnik biti. Marsikteremu bi ves napuh odpadel, ko bi hotel sam sebe presoditi, in globoko bi se ponižal, ker bi nad seboj toliko nepopolnamost zapazil. Ljubi kristijani! premislite, presodite vendar večkrat samih sebe, in kolikor več grehov bote nad seboj našli, toliko bolj bote hrepneli po Jezusu, tolažniku žalostnih in zdravniku bolnih duš; in toliko bolj se bote pred Bogom poniževali, „kteri ponižnim svojo gnado daje, ter potertega in ponižnega serca nikoli ne zaverže“.

b) Ako sebe presodimo: kakšen kristijan si? nas bo spoznanje lastnih slabost napeljalo, druge z ljubeznijo soditi in ž njih slabostmi poterpeti. Veliko grehov zoper ljubezen do bližnjega nas bo obvaroval nauk, ki nam ga je Jezus dal: „Kaj pa vidiš pezdir v očesu svojega brata; bruna pa v svojem očesu ne čutiš? Hina-vec! izderi poprej bruno iz svojega očesa; in potlej glej izdreti pezdir iz očesa svojega brata!“

c) Ako se zdaj sodimo, svoje grehe spoznamo, se jih spovemo in spokorimo, odšli bomo osramotenji veliki sodni dan. Kaj nam pomaga, ko bi ne hotli sami sebe soditi, saj vendar naši grehi, daslih bi jih sami mi in drugi ne poznali, ne bojo zmiraj skriti ostali? „Glej, naša priča je v nebesih in tisti nas pozna, kteri na visočini prebiva“. On vse vé, je vse videl, nas pozna od znotraj in zunaj, in „naše misli od deleč razume“. „On bo svoj čas vse, kar je bilo v tami skritega, na beli dan prinesel, in vse skrivnosti sere razodel. Vsi se moramo prikazati, pred sodni stol Jezusa Kristusa“. Ali ni stokrat boljši, da mi tukaj natihoma, in ko nas noben človek ne vidi, svoje grehe spoznamo, se jih kesamo, jih objokujemo, kakor Peter in jih zapustimo, kakor da bi bili kdaj pred sodnjim stolom Jezusa Kristusa vpričo vseh angelov in ljudi osramoteni in še večno pogubljeni? Oh! zmislite se večkrat Jezusa, vsegavedočega sodnika, in kmalo se bote vprašali: Na kterem potu se znajdem? ali na potu proti nebesom, ali na potu proti peklu? „kdo sem jes?“ Ali sem otrok božji, ali satanov otrok? Taka resnobna misel vas bo močno naganjala, ta sveti adventni čas svojo vest v zakramentu sv. pokore očistiti, in si milosti-polno včlovečenje Jezusa Kristusa v svoje večno zveličanje obrniti. Amen.

Pridiga za 4. adventno nedeljo.

(Kako Gospodu pot pripravljati? gov. J. T.)

„Pripravite Gospodu pot, ravne storite njegove steze“. (Luk. 3, 4.)

V v o d.

Ako kralj ali cesar napove, da hoče priti kateri kraj obiskat, tedaj je navada, da ga prav slovesno sprejmejo. Dolgo poprej že popravljajo ceste in pota, snažijo in pometajo ulice, kinčijo hiše in storijo vse, karkoli zamore slovesnost povzdigovati.

Pred več ko 18sto leti se je napovedal kralj vseh kraljev in cesarjev, Jezus Kristus, da hoče priti na zemljo, obiskat revni človeški rod, da ga uči in ga reši jarma peklenskega. Pred seboj pošlje sv. Janeza Kerstnika, naj bi on pripravljaj ljudi na njegov prihod, naj bi mu pripravil pot do človeških sere in v njih vredno prebivališče.

Tam pri Jordanu v puščavi slišimo sv. Janeza oznanovati pokoro, tam ga slišimo glasno in resno opominjati jude, naj storijo vreden sad pokore, da bodo zamogli sprejeti Odrešenika: „Pripravite Gospodu pot, ravne storite njegove steze!“

Kristijani! ta klic sv. Janeza velja tudi nam. Kmalo bomo obhajali spomin rojstva Jezusovega. Kako pa smo mu pot pripravili? Ali smo poslušali glas sv. cerkve, ki nas je celi adventni čas vabila, naj tudi storimo sad pokore? O veliko jih je, ki so temu glasu zaperli ušesa, in katerih serca so še ostale nesnažne, napčne in polne zadržkov. Tistim tedaj sv. cerkev še danes enkrat na serce govori z besedami sv. Janeza: „Storite vreden sad pokore. Pripravite Gospodu pot, ravne mu storite steze“.

Kakšno pa to pripravljanje biti mora, da ne bomo samo zdaj o božiču Jezusa spodobno sprejeli, ampak da tudi ž njim združeni ostanemo — to nas uči sv. Janez v današnjem sv. evangelju, rekoč: „Vsaka dolina naj se napolni, vsaka gora in vsak grič naj se poniža, kar je krivega in neravnega bodi ravno in gladke pota“. To se mora zgoditi, da Jezus k nam pride in pri nas ostane. — Pomislimo tedaj danes:

1. Kaj pomenjajo doline, ki jih napolniti,
2. kaj pomenjajo gore in griči, ki jih razvaliti,
3. kaj pomenjajo krivi in neravni poti, ki jih zravnati moramo.

Ljubi Zveličar, ki nas hočeš kmalo s svojim rojstvom razveseliti, daj nam, da besede tvojega poslanca, sv. Janeza, prav razumemo, in da tebi gladko pot v svoje serca, in v njih dostojno prebivališče pripravimo!

Razlaga.

1. Naj poprej je sv. Janez judovsko ljudstvo opominjal, naj odstrani vse napotke, ki bi vtegnili Mesija zadržavati in kraljestvu božjemu braniti, priti na zemljo.

a) Pervi napotek za vsakega popotnika so jame in nižine na cestah; toraj tirja sv. Janez naj poprej: „Vsaka dolina naj se napolni“. Kaj pomenja to? Jame in doline nastanejo tam, kjer kaj manjka. Tedaj nastane v našem sercu dolina, kader kaj opustimo, kar smo storiti dolžni. Ne samo to je greh, če kaj storimo, kar je Bog prepovedal, ampak greh je tudi opustiti to, kar je zapovedano. Ni samo tisto drevo malopridno, katero lesnice rodi, ampak tudi tisto, na katerem nič ne raste. Ni samo tisti malopriden, ki druge v greh napeljuje — tudi tisti greši, ki bližnjega pred grehom ne svari in mu grešiti ne brani. Ne greši samo tisti, ki drugega obrekuje, temuč tudi on, ki čast in poštenje bližnjega proti obrekovavcem ne zagovarja. — In takih grehov, ki se godijo z odpuščenjem, je veliko. Le poglejmo v svoje serca, ljubi kristijani, le pomislimo, kako smo spolnovali dolžnosti svojega stanu, in vidili bomo, globoke jame, globoke doline — vidili bomo grehov nemarnosti.

Keršanskim staršem je Bog otroke dal, da jih izrejšajo za Boga in za nebesa, da jih z besedo in z lepim izgledom k dobremu napeljujejo. Pa starši tako radi zanemarjajo to svojo sveto dolžnost, ja kolikokrat ravno narobe delajo! To so globoke jame, ki se morajo napolniti. — Gospodarjev dolžnost je, družino lepo v strahu božjem imeti in za njen telesni in dušni blagor skrbeti. Posli spet naj svoje gospodarje spoštujejo, jih vbogajo, jim pošteno in zvesto služijo. — In tako ima vsak človek, vsak stan svoje posebne dolžnosti, ktere je spolnovati dolžen, drugače nastanejo jame in doline, ki branijo Jezusu priti v naše serca.

b) Globoke doline imajo v svojih sercih tudi oni, kterim bo Jezus sodni dan rekel: „Poberite se spred mene v večni ogenj; zakaj bil sem lačen, in mi niste dali jesti, bil sem žejen, in mi niste dali piti i. t. d. Kolikokrat smo opustili storiti dobro delo usmiljenja, ko smo priložnost imeli, toliko smo pustili v svojem sercu nezasutih jam, ktere napolniti moramo s tem, da zanaprej radi in veselo pomagamo revnim po svoji zmožnosti, svesti si, da nam Jezus, kakor je obljubil, tudi kupice vode ne bo pustil nepovernjene, ktero v njegovem imenu damo ubožčeku.

c) Slednič se še šteje k dolinam našega serca obupljivost in malosserčnost, v kteri se človek vsaki malenkosti da zmotiti in zaderževati na potu zveličanja. Takega človeka hudi duh zmiraj plaši in straši; zdaj zavoljo storjenih grehov, da se za nje še ni dosti pokoril, ali da se jih ni prav in veljavno spovedal; — zdaj mu očita, da premalo napreduje v čednosti; — zdaj zopet mu pravi, kako težek in ojster je pot popolnosti; tako se človek zboji, zgubi terdno voljo in serčnost, in začne omahovati v dobrem. Tak dušen stan je velik napotek zveličanja, in ravno tako brani Jezusu priti v naše serca, kakor veliki grehi. Zakaj taka malodušnost je Bogu tako zoperna, da sv. Duš v skrivnem razodenju sv. Janeza primerja malosserčne in boječe naj večim grešnikom, „kteri bodo imeli svoj delež t. j. svoje plačilo, v gorečem, žveplenem jezeru“. — Tudi to globoko jamo naših serc je treba napolniti, in scer s svetim pogumom in serčnostjo, s ktero se primemo pota čednosti. Recimo s kraljem Davidom: „Zdaj začnem!“ to je: zdaj hočem začeti terdno v Boga zaupati, in v tem zaupanju serčno napredovati v dobrem, vkljub vsem zmotnjavam hudega duba. S tako neplašljivostjo bomo njegove napade kmalo odbili, zakaj sv. Terezija pravi: „Hudič se ničesar bolj ne boji, kakor pogumnih duš“.

2. Ni ga večega zaderžka za popotnike, kakor gore in hribi; zakaj čez nje se težko popotuje, človek veliko časa zgubi, ker

mora počasniši hoditi, in se silno vpeha. Toraj tirja tudi sv. Janez, da se morajo pri pripravljenju pota Gospodovega vsi griči, hribi in gore znižati.

a) Naj večja gora v srcu človeškem je napuh ali prevzetnost, ona je vsaki dobri misli, vsakemu dobremu djanju na poti. Da kristjani božjo službo mlačno obiskujejo, besedo božjo merzlo ali clo nič ne poslušajo, sv. zakramente redko prejemajo in sploh svoje zveličanje zanemarjajo, vse to stori gora napuha, ker se namreč taki v svoji ošabnosti za dovolj podučene, za dovolj pobožne imajo.

Da toliko mladih ljudi zgubi svoje poštenje in nedolžnost, je kriv napuh, ker se za dovolj stanovitne v dobrem imajo, in se brezskerbno v skušnjave in hude prilžnosti podajajo. Da marsikteri sin svojega očeta svarjenje ne posluša, da marsiktera hči na besede in solze svoje matere ne porajta, da marsiktero družinče opomine svojega gospodarja zametuje, vsega tega je kriv napuh. Mislijo si, da so sami dovolj pametni, da jim drngih poslušati treba ni.

Napuh je, ki nam brani iti k razžalivcu in se ž njim spraviti, goli napuh je, ki nam brani spolnovati božje in cerkvene postave. In tako vali nesrečni napuh, sterme skale keršanski veri in čednosti na pot, ostrupuje vsako tudi dobro delo, in je velik zadržek čednosti.

To goro svojega serca, ljubi kristijani! moramo razvaliti, ostudni napuh moramo iz serca stergati, ako hočemo, da ljubi Jezus k nam pride in pri nas ostane. Ponižati se hočemo pred Bogom, da spoznamo svojo grešnost in nevrednost; ponižati se hočemo pred bližnjim, da drugih nikar ne zaničujemo, in vsakega za boljšega imamo, kakor sebe. Ponižati se hočemo sami pred sebo, da vse dobro, kar na sebi čutimo ali vidimo, nikdar sebi ne pripisujemo, ampak le Bogu. Ponižni hočemo biti, ker vemo, „da se Bog prevzetnim zoperstavlja, in le ponižnim daje svojo gnado“, ponižni hočemo biti, ker le tako zamoremo biti učenci tistega, ki je rekel: „Učite se od mene, jes sem krotek in iz serca ponižen“.

b) Druga sterma gora našega serca je velik kup težkih odgovorov, ki jih imamo proti Bogu in proti bližnjemu. Pri Bogu nam težki odgovor dela veliko število grehov, katerih se nič ali pa vsaj dovolj zgrevali nismo. Brez grevenga nikakor ni odpuščanja grehov. Ali grevenga ne sme biti samo na jeziku, ampak v srcu; in če tisučkrat zagotovljaš, da imaš grevengo, vse pred Bogom nič

ne velja, ako zares v srcu nisi ginjen. „Ne svojih oblačil, ampak svoje srca je treba trgati, ako hočete milost zadobiti“, tako govori Gospod po preroku v starem testamentu.

Velik, težek odgovor imamo pri Bogu zavoljo brezštevilnih milost, ktere nam je Bog ponujal, ki smo jih pa zamudili in zanemarjali. Leto gre h koncu, ljubi kristijani! preštejmo sedaj vse ure in dni, tedne in mesca, ktere smo zgubili in po nemarnosti zapravili. Koliko dobrih del bi bili lahko storili, pa jih nismo; koliko zakladov si nabrali za večnost, pa smo jih zanemarjali; preštejmo koliko sv. maš in božjih nauk smo zamudili, kolikokrat opustili prejeti sv. zakramente!

Kakšen izgovor pa bomo imeli za vse te zamude? Nobenega! Od nekega rimskega cesarja se bere, da je vselej, kader se je zvečer spomnil, da celi dan nič dobrega storil ni, zdihnil: „Prijetli, danešnji dan sem zgubil!“ Posnemajmo tega paganskega cesarja tudi mi kristijani v tej reči; nikdar nam naj ne prejde celi dan, da ne bi za nebesa kaj storili. Saj vemo kaj pravi Jezus: „Delajte dokler je dan, zakaj pride noč, v kateri nobeden ne more kaj delati“.

Kakšen odgovor pa imamo pri bližnjem? Oh, koliko krivice se po svetu godi, ktera se redko ali nikdar ne popravi! koliko jih je, ki so bližnjemu škodovali na premoženju s tatvino in goljufijo; koliko jih je pa, ki bi bili vso to krivico poravnali do zadnjega vinarja? koliko jih je, ki so bližnjemu vzeli čast in dobro ime z obrekovanjem in opravljanjem, in koliko jih je, ki so vse to že popravili? Pač malo! To so sterme gore, ljubi kristijani! ki se morajo razvaliti, zakaj: „Greh se opustiti ne more, uči sv. Avguštin, ako se krivica ne poravna“. —

Zmislimo slednjič še na pohujšanje, ktero bližnjega oropa milosti božje — dušnega življenja, in ga časno in večno nesrečnega stori. Ali zamoremo bližnjemu več krivice storiti, kakor to? „Bolje bi mu bilo, pravi Jezus od tistega, ki pohujšanje daje, da bi se mu mlinski kamen na vrat obesil in bi se potopil v globočino morja“. Si pa svojega bližnjega pohujšal, tedaj je tvoja sveta dolžnost, škodo popraviti, bližnjega spet z Bogom spraviti, ga z besedo in lepim zgledom poboljšati in za njega moliti. Tako bodeš znižal gore krivic v svojem srcu.

3. Ako je cesta še tako široka, snažna in gladka, vendar popotnika veliko zadržuje, da ne pride kmalo do svojega cilja,

ako je kriva in polna ovinkov. Toraj slišimo sv. Janeza opominjati: „Kar je krivega in neravnega, naj se zravnna!“

a) Kaj pa je krivo, kaj neravno v duhovskem pomenu? Kakor se je v času sv. Janeza Judom, tako se bliža zdaj nam kraljestvo božje. Ali to kraljestvo je kraljestvo resnice in pravice, v katerem nikakor ne morejo obstati in veljati krive pota in ovinki, kakoršnih se nekteri poslužujejo na potu keršanskega življenja. Take krive pota so vse hinavske, pomanjkljive spovedi. Nekteri svojo vest premalo ali clo nič ne izprašujejo, in godi se po tem, da pogostokrat naj večji grešniki nar manj pri spovedi vejo povedati. Drugi čisto brez vse priprave pristopijo k spovednici, samo da ljudje vidijo, da so bili pri spovedi, in povejo grehe, ki jim ravno na misel pridejo tje v en dan, kakor da bi novice pripovedovali, brez pravega namena, brez kesa, brez trdnega sklepa popboljšati svoje življenje. Vse take ovinke moramo odstraniti z odkritoserčnostjo in s sv. namenom, kader smo pri spovedi.

b) Drugi ovink na potu zveličanja je nestanovitnost v službi božji. Vidimo nektere, ki danes, kakor da bi hotli samega Boga goljufati, marljivo Bogu služijo, v cerkev hodijo, sv. zakramente prejemajo in pridno molijo; — ali jutre že zopet služijo kakemu maliku, ki so si ga postavili v svojem sercu, kaki strasti ali grešni navadi, jutre so že vsi posvetni, pozabijo na Boga in na svojo dušo. In tako so razdeljeni med Bogom in med svetom, obeh bi se radi držali, obema bi radi služili; ali ta ovink jih vedno bolj odstranjuje od Jezusa, ker ne pomislijo, da on sam pravi, da dvema gospodoma nihčér služiti ne more: „Ne morete (ob enem) služiti Bogu in mamonu“.

c) Ovinki in krive pota v našem sercu so slednjič še vsa potuhnjenost in goljufija v življenju. Vidimo človeka, ki drugače govori; beseda njegova je sladka, djanje pa hudobno. On hodi po krivem potu. Veliko jih je, ki so nezanesljivi pri svojem delu. Le kader čutijo, da jih gospodar, gospodinja vidi, delajo prav, sicer pa vse na pol in nezvesto. Koliko jih je, ki v kupčiji bližnjega opeharijo, ker si za slabo stvar preveč plačati pustijo. Druga spet vidimo, kako se svojemu sosedu na videz prav prijaznega in ljubeznjivega kaže, ali za herbtom mu koplje jamo, da bi ga vanj zvernili; v lice ga hvali in časti, potem ga pa obira in obrekuje. Vse to Jezusu ne dopada, njemu, ki nam priporoča, naj bi bili „priprosti, kakor golobčki“ — brez hinavščine. Hinavščina in zvijačnost ste veliki ovink na potu zveličanja. Moramo ga zravnati, da hodimo odkritoserčno in resnično v vsem svojem djanju in nehanju.

d) Slednjič pa moramo iz pota, po katerem hoče Jezus priti v naše serca, tudi še vse to odstraniti, kar je gerčavega in grapega. To pa so posebno mali grehi, katerih se človek tako privadi, da že na nje ne porajta več. Ne reci kristjan: Saj mali grehi ne umoré duše, ji ne vzamejo milosti božje. Res je to; vendar pomisli, da so mali grehi vendar tudi grehi, tedaj razžaljenje božje; in ne pozabi da sv. Duh pravi: „Kdor na malenkosti ne porajta (na male grehe), sčasoma bo v velike zabredil“. Mali grehi gasijo v nas ljubezen do Boga, nas delajo mlačne v službi božji, nas oropajo veliko djanskih milost, nam vzamejo spoštovanje do zapoved, zadušijo sčasoma v nas strah pred smertnimi grehi in nas tako počasi do njih pripeljejo.

Ni zadosti, da se varujemo samo velikih grehov; keršanski duh se kaže tudi v malem. Le tistim, ki se varujejo tudi malih grehov, djal bo enkrat Gospod: „Dobri in zvesti hlapec, ker si bil v malem zvest, postavil te bom čez veliko; pojdi v veselje svojega Gospoda“.

S k l e p.

Ljubi kristjani! Od leta do leta se nam ponavlja rojstvo Jezusovo, pa nas vendar ne prerodi; vsako leto se pripravljamo na prihod Kristusov, pa vendar vedno stari grešniki ostanemo. Poslušajmo vsaj danes glas sv. cerkve, in pripravimo Jezusu gladko pot v naše serca. In če gremo zdaj pred božičem k spovedi, potem ne živimo več po prejšni, grešni navadi; ampak prizadevajmo si, greh v sebi čisto zatreti in zadušiti. Potem smemo upati, da se bo spolnila beseda sv. Janeza: „Vse človeštvo bo vidilo zveličanje božje“ — t. j. Jezus bo k nam prišel, pa tudi pri nas ostal. Amen.

Pridiga za božič.

(Zveličarjevo rojstvo je Bogu v čast, in nam v zveličanje; gov. M. T.)

„Čast Bogu na visokosti, in na zemlji mir ljudem prave volje“. (Luk. 2, 14.)

V v o d.

„Ne bojte se! zakaj, glejte! oznanujem vam veliko veselje, katero bo vsemu ljudstvu; ker danes vam je rojen Zveličar, kateri je Kristus Gospod, v mestu Davidovem.“ (Luk. 2, 10. 11.) Tako je govoril angel, prikazavši se po noči pobožnim prestrašenim pastirjem na Betlehemske pašnikih. Od tega časa se to oznanilo na današnji dan vselej ponavlja z naj večim veseljem. „Danes nam je rojen Zveličar, kliče sv. Leon papež, veselimo se! Žalost se ne spodobi ob življenja rojstnem dnevu.“ Posebno pa se nam je veseliti današnjega dne, ker smo grešniki, in Zveličar je prišel na svet, naj bi grešnike zveličal. Danes je dobri pastir popustil 99 ovec na nebeški paši, in je prišel v pustote revne zemlje iskat zgubljene ovčice, da bi jo sopet nazaj nesel k svoji čedi. Veselimo se! ker danes je prišel tisti porok z nebes, ki bo naš dolg za greh Očetu poplačal in nas rešil zaslužene kazni. Veselimo se! Danes je v Betlehemskem hlevu rojeno Jagnje, ki odjemlje grehe sveta. Zato se še celo angeli veselé te naše brezimne sreče, in pojejo veselo pesem: „Čast Bogu na visokosti, in mir ljudem na zemlji prave volje.“

Ako se pa še celo angeli Zveličarjevega rojstva tako veselé, in mu vesele pesmi prepevajo, koliko bolj se ga smemo še le mi veseliti, ker se je za voljo nas učlovečil, naj bi nas greha in peklenske sužnosti rešil, ter vekomej zveličal; in že ta pesem angelov ima y sebi vzrok našega veselja.

Ona nam naznanuje, da je Zveličarjevo rojstvo Bogu v čast, in nam v zveličanje. „Kako pa v Zveličarjevem rojstvu Bog dobiva svojo čast, mi na zemlji pa v ujem uživamo svoje zveličanje,“ — to bomo sedaj to uro ob kratkem premišljevali, da se bomo tega rojstnega dne toliko bolj veselili in dobrotljivim nebesom toliko večo hvalo in zahvalo vedeli.

R a z l a g a.

1. Zveličarjevo rojstvo je Bogu v čast, ker po njem nam je najbolj pokazal a.) svojo neprelomljivo resničnost, b.) svojo neizvedljivo modrost, in c.) svojo neskončno ljubezen do nas.

a) Po včlovečenji Sinu Božjega nam je Oče razodel svojo neprelomljivo resničnost. Že več stoletij poprej je Bog Evi po storjenem grehu v raji obljubil, da bo prišel nekdo iz njenega zaroda, ki bo kači glavo strli; to je: ki bo peklenskemu sovražniku vso moč čez ljudi vzel, in ta premagovavec peklenške kače je nicojšnjo noč v Betlehemskem hlevu rojeno dete Božje. To obljubo je Bog sopet očakom Abrahamu, Izaku in Jakopu ponovil, da bo namreč enega iz njih zaroda obudil, po katerem bodo blagoslovljeni vsi narodi; in ta od Boga obljubljeni blagoslovljavec narodov je Jezus Kristus. Ravno to obljubo je Bog Izraelskemu ljudstvu storil po Mojzesu, ko jim je rekel, „da jim bo preroka obudil zmed njih bratov, njemu enakega, in bo položil svoje besede v njegove usta, in jim bo vse govoril, kar mu bo zapovedal.“ (V. 18, 18, 18.) In ta prerok sopet ni nihče drugi, kakor danes nam rojeni Zveličar. — Vse te obljube je Bog ponavljal po svojih prerokih, in jim oznanil, da bo Mesija iz Judatovega rodu, iz hiše Davidove, in da bo v Betlehemu rojen od device. Tudi čas njegovega rojstva je bil po sv. možeh na tanko zaznamovan; namreč po dopoljenih 72 letnih Danielovih tednih, in ko bo krajeva palica odzeta od Judatovega rodu, kar se je ravno ob Kristusovem rojstvu zgodilo, ko Judje nič več niso imeli svojih kraljev, ampak so pod Rimsko oblast zapadli. — Vse te obljube v stari zavezi so se toraj z rojstvom Sinu Božjega danes do črke na tanko spolnile, in nam spričevanje dajejo od Božje neprelomljive resničnosti. Kakor namreč solnce pred svojim vzhodom pred sebo pošlje zlato zarijo, dokler samo v svoji svetlobi na jutru zablisiči, ravno tako je pred Zveličarjevim prihodom obljuba za obljubo

prišla sv. možem, dokler se je naposled Solnce Pravičnosti, Kristus Jezus, prikazalo. *Tvoj čast Bogu na visokosti!*

b) Po Kristusovem rojstvu nam je Bog na dalje razodel svojo neizvedljivo modrost. — Po napovedovanji preroka Miheja (5, 2.) bi bil obljubljeni Odrešenik imel rojen biti v Betlehemu. Ali kako bi bilo to mogoče, ker je Marija, kateri je angel oznanil, da bo mati Sinu Božjega z Jožefom svojim zaročenim možem vred v Nazaretu prebivala? Le Božja neizvedljiva modrost je okoliščine tistega časa tako zavrnila, da sta Jožef in Marija morala v Betlehem priti, ker je Rimski cesar Avgust zapovedal, da so morali vsi podložni Judovske dežele popisani biti, in je zato moral vsak iti v rojstno mesto svojega rodovinskega očeta. Ker sta bila toraj Jožef in Marija iz kraljeve hiše Davidove, David pa je bil v Betlehemu rojen, sta poleg tega cesarskega ukaza tudi Jožef in Marija morala iti k popisovanju v Betlehem. In tako se je spolnilo prerokovanje Mihejevo, da je bil obljubljeni Zveličar v Betlehemu rojen, kar nas prepriča od Božje neizvedljive modrosti, koja vse okoliščine in primerljive vé po svoji previdnosti tako obračati, da svoj cilj in konec doseže. *Tvoj čast Bogu na visokosti!*

c) Po Kristusovem rojstvu nam je Bog poslednjič razodel svojo neskončno ljubezen. — Za voljo nesrečnega greha naših prvih staršev v raji, kteremu smo tudi mi vsi zapadli, smo prišli ob posest večnega zveličanja, ter postali Bogu nedopadljivi, otroci Njegove jeze in dediči večnega pogubljenja. Ali Bog v svoji neskončni ljubezni se nas je peklu prodanih usmilil, in bolelo ga je Njegovo očetovsko srce, ako bi bili imeli na vekomaj pogubljeni biti. Vendar da je bilo od ene strani Njegovi pravičnosti zadosteno, od druge strani pa, da je dal posebno spričevanje svoje ljubezni, kako je Bog to svoje pravičnost in ljubezen do nas zedinil? Namenil je v klavni dar svojega edinorojenega, prelubeznjivega Sinu na svet poslati. Njemu je podal prebitki kelih trpljenja in mu odločil smrt na križu, sebi v spravni dar, da smo mi po njegovi smrti oživeli. „Zakaj tako je Bog svet ljubil, piše sv. Janez (3, 16. 17.), da je dal svojega edinorojenega Sina, da, kdorkoli vanj veruje, se ne pogubi, temuč ima večno življenje. Bog namreč ni poslal svojega Sinu, da bi svet sodil, temuč da bi bil svet po njem zveličan.“ — Kako lepo se nam toraj po rojstvu in učlovečenji Sinu Božjega razodevlje Očetova neskončna ljubezen! To nas pa tudi spodbada, da naj Božjo neprelomljivo resničnost, Njegovo neizvedljivo modrost in Njegovo neskončno ljubezen z naj večo ponižnostjo hvalimo in molimo, ter svoje glasove z angeli združimo in pojemo: „Čast Bogu na visokosti!“

Zveličarjevo rojstvo pa ni le Bogu Očetu v čast, ampak je

2.) tudi nam v zveličanje. Od tod Njegovo ime: Jezus, kar se toliko pravi, kot: odrešenik ali zveličar. Zveličanje pa nam po Njem dohaja, a.) po Njegovih naukih, b.) po odpuščenju naših grehov, in c.) po zagotovljenji večnega zveličanja.

a) Da bomo zveličanje, ki nam je došlo po njegovih naukih, prav umeli, moramo se v tiste okolnosti zamisliti, v katerih je bil svet pred — in ob Zveličarjevem rojstvu. Tu pa ne nabajamo drugega, kakor nejeverstvo, molikovavstvo, zmote in hudobije. „Spremenili so, pravi sv. Pavl (Rimlj. 1, 23.), veličastvo nemrljivega Boga v podobo minljivega človeka, in ptic in čveteronogatih in lazijočih žival“. Nekteri so molili solnce, luno, zvezde, vodo ali ogenj; med njimi Perzijani in drugi Aziatiški narodi. Drugi zopet so živim ali mertvim ljudem skazovali Božjo čast, kakor Egipčani Oziru; Gerki in Rimljani Jupitru, Plutonu i. t. d. Še drugi so padali pred bika, krokodilje, mačke in kače, ja celo pred vertue sadeže na svoje kolena, tako da si pesnik Juvenal iz njih norčuje, rekoč: „Česna in čebule poškodovati ali zgristi, ni pripuščeno; o svete ljudstva, kterim ti bogovje na vertih rastejo!“ To je posebno od Egipčanov veljalo, kteri so nekega bika, Apij z imenom, vsako leto v procesiji okoli vodili in mu Božjo čast skazovali. Od tod je prišlo, da je zgodovinopisec Hesiod, ki je 900 let pred Kristusom živel, 30 tisuč tacih bogov naštel, ki so bili iz zlata, srebra, iz bronu, kamenov in iz lesa, teh celo ni bilo moč sešteti. — Iz pomanjkanja čistega in pravega spoznanja Božjega so toraj ljudstva brez vsega strahu in sramote v naj ostudniših hudobijah živeli, brez vere v neumerljivost svoje duše ali kakošnega povračila po smerti; ali pa so bili v sužnjem strahu, in se terpinčili do kervi. Zato je bila njih služba hudičeva, ne Božja služba. „Kar neverniki darujejo, pravi sv. Pavl, (I. Kor. 10, 20.) hudičem darujejo, in ne Bogu“.

V tacih žalostnih okolnostih je toraj Zveličar prišel na svet. Kako bi se ga potem ne bili veselili vsi pobožni, kakor imamo zglede nad Betlehemskimi pastirji, ali nad modrimi iz jutrove dežele? Saj, kakor se naj gostejša megla razgubi pred solnčnim svitom, tako so zmote in krivovere prešle, ko je Jezus, prava luč, prišel na svet. On še le nas je podučil od Boga, od njegovih lastnost in njegove volje, podučil v zapovedih do njega in do bližnjega, podučil od neumerljivosti naše duše in od našega prihodnjega stana po smerti; on nam je pokazal pravo pot v večno življenje.

b) Jezusovo rojstvo nam je v zveličanje, ker po njem prejemljemo odpuščenje svojih grehov. Kaj ne, večkrat, kader se spominjamo storjenih grehov, nas zavoljo njih nek strah in nepokoj sprehajata. Ali ves ta strah mine in naše serce se zopet umiri, kedar se zmišljamo nanj, na kterega je Janez v puščavi s perstom pokazal, rekoč, da je Jagnje Božje, ki grebe sveta odjemlje. In zato piše sv. Janez: „Moji otročiči! to vam pišem, da ne grešite. Ako je pa kdo grešil, imamo besednika pri Očetu, Jezusa Kristusa, Pravičnega; in on je sprava za naše grehe; ne pa samo za naše, ampak za grehe vsega sveta.“ (I. 2, 1. 2.) In še poprej (I. 1, 9.) pravi: „Ako se spovemo svojih grehov, je zvest in pravičen, da nam jih odpusti in nas očisti vse hudobije.“ Po tem takem, kakor oče svojega zgubljenega in zopet najdenega sinu z veseljem sprejme in stisne v svoje naročje; ravno tako nas hoče Jezus z veseljem sprejeti, če se skesani k njemu povernemo. On nam kliče, da je poslan k zgubljenim Izraelovim ovcam, in kakor zdravnik poslan k nam, ki smo bolni na duši, ter nam zaterduje, da noče smerti grešnikov, temuč da se spreoberne, spokori in živi. On pravi, da hoče biti naš Oče, in mi bomo njegovi otroci od dne, ko se bomo k njemu povernili; in „naj bodo naši grehi rudeči, kakor škerlat ali karmezin, bodo beli kakor sneg, ali beli kakor volna.“

c) Jezusovo rojstvo nam je poslednjič v blagor še za tega del, ker smo po njem prejeli zagotovljenje večnega zveličanja. — Ako nas takošni dvomi nadlegujejo, bomo li Boga gledali in prišli k vžitku večnega zveličanja, stoji Kristus z banderom svoje zmage pred nami in kliče: „Jes sem zmagovavec smerti in groba; jes sem vstajenje in življenje; kdor v me veruje, ne bo umerl vekomaj ne!“ Ne bojte se toraj smerti, ker ona je le prelaz iz rev in težav tega življenja v srečno večnost, ako po mojem zgledu pobožno živite in ste moji pravi učenci. Pred vami sem šel k Očetu, naj še vam pri Njem pripravim sedeže časti in veselja, in za nas vse je molil: „Oče! jes hočem, da so ti tam, kjer sem jes.“

S k l e p.

Neoveržljiva resnica, ljubi moji! je po tem takem, da je Jezusovo rojstvo in učlovečenje ne le Bogu v čast, ampak tudi nam v zveličanje. Po njem nam je Oče svoje popolnomasti najlepše razodel, in zopet mi smo po njem prejeli pravo spoznanje Božje,

odpuščenje grehov, in bomo prejeli, če mu bomo zvesti do konca, tudi večno zveličanje. Po pravici toraj Jezus zasluži ime: Odršenik ali Zveličar. Zato se hočemo danes s pastirji vred njegovega blagodarnega rojstva veseliti, in z angelji svoje pesmi zediniti, da naj „čas bo Bogu v visokosti, in na zemlji mir ljudem prave volje“. Amen.

Pridiga na god sv. Štefana.

(Sv. Štefana vojska, zmaga in krona; gov. K. K.)

„Glejte jaz vidim nebesa odperte!“ (Dj. ag. 7, 55.)

V v o d.

Čudno se nam mora zdeti, da se nam za včerajšnjim veselim praznovanjem že tako hitro žalost oglasi, žalost nad smertjo enega naj krepkejšega prijatla Jezusovega sv. Štefana namreč, ki so ga sovražni Judje kamnjali, in kterega častiti spomin danes obhajamo. To nas uči in nam glasno pridiguje nauk sv. Pavla: „Kteri hočejo pobožno živeti v Kristusu i. t. d.“ (II. Tim. 3, 12.) Tega nam je priča sv. Štefan, prvi mučenec; pa vendar zavoljo tega ni milovanja potreben, ampak le vreden vse časti in slave, ker si je s svojo smertjo za Jezusa naj lepšo mučeniško krono pripravil, kar že ime Štefan, t. j. krona pomenja. Včeraj se je božje veličastvo k nam ponižalo, danes se je sv. Štefan v nebesa preselil; včeraj je Kristus prišel na svet se vojskovat, danes gre sv. Štefan iz tega sveta, tamkej se večno veselit. Kdor se hoče novorojenega Zveličarja deržati, mora tudi na terpljenje pripravljen biti, pa ga tudi že krona izvoljenja čaka v nebesih, kakor sv. Štefana. Naj toraj njegovo smertno vojsko v prevdarek vzamemo, in premišljujemo, kako se je vojskoval, pa tudi zmagal in si krono zaslužil. Poslušajte!

Razlaga.

1. Poglejmo sv. Štefana v sred zboru, kamur je bil od svojih sovražnih bratov peljan, naj se zagovarja v novi veri, katero je sprejel in ktere služabnik je bil v Jezusovi cerkvi. Najeli so krive priče, ktere bi pri zboru zoper njega lažljivo pričevale, kakor da bi sv. Štefan sovražnik bil svetega tempeljna in Mojzesa. „Ta človek ne neba govoriti zoper sv. tempelj in postave. Reči smo ga slišali: Jezus Nazarejčan bo tempelj razdjal in šege premenil, ki jih nam je Mozes izročil“. Nezapopadljiva je bila slepota in zmota Judov, kateri vkljub vsem čudnim znamenjem, ki so se po Jezusu in njegovih aposteljnih godili, vkljub vsem še tako jasnim dokazom Jezusove vere vendar se niso dali vkloniti kerš. resnici. Labko, kakor pri belem dnevu bi bili sprevidili, da so se nad Jezusom vse prerokovanja stare zaveze spolnile; čas, v kterem je imel Zveličar priti, bil je ravno takrat dotekel in vse je na Jezusa merilo in kazalo, da je on obljubljeni Mesija, da je njegov zveličanski nauk na mesto Mojzesove postave nastopil in kerš. cerkev staro Judovstvo spodbila. In vendar so se Judje termasto le svoje zastarane postave držali in Mojzesa stavili nad Jezusa, kakor še današnji dan. To pa je sv. gorečnost sv. Štefana vnelo, da se je za čast Jezusovo na vso moč poganjal in jim jih krive misli na vso moč iz glave spraviti si prizadeval. Že se je v ta namen z učenimi zmed Judov skušal; terdil jim je, da je Jezus odrešenik sveta in je to tudi iz sv. pisma spričal, oni pa so nasproti terdili. Toda terdovratni niso kaj mogli proti duhu, kateri je iz sv. Štefana govoril. Ker jih je sram bilo, svojo zmoto obstati, sklenejo ga umoriti in ga pred kervavo sodbo postavijo.

2. Ali glejte, kaj se zgodi pred kervavo sodbo? Vsred zboru, od kterega je imel sojen biti, obdan od serditih sovražnikov, vidilo se je njegovo obličje kakor angeljevo; lesketalo se je, da je bilo čudno gledati ga. Glej tukaj čudovitno moč dobre vesti, ktera se nobene strahote ne vstraši, ktera tudi vsred sovražnikov, naj še tako škripljejo in razsajajo, mirna ostane in se milo smehlja. Naj so se ravno nad sv. Štefanom hudo togotili in ga krivo tožili, njega ni nič maralo za to, zagovarjala in tolažila ga je njegova vest, po kateri je le resnico govoril in svojim rojakom njih hudobijo iz dobrega namena očital, da bi jih poboljšal in k zveličanju pripeljal. Zares dobra vest je naj boljše zdravilo za vse bolečine; ona je po sv. pismu, vidni, veseli obed in naj boljša tolažba v

vseh težavah. Ona spremlja človeka v temno ječo, v smert in še tudi pred strašni sodnji stol Božji. Zatoraj bodi si še tako hudo nadlegovan, naj se ti zdi, kakor da bi se bil ves svet zarotil zoper tebe, in se sami černi oblaki nad tebo zbrali; le skerbi, da bo tvoja vest vselej v dobrem stanu, da te nobenega smertnega greha ne dolži; skerbi, da bodeš proti svojim sovražnikom vselej nedolžen, potem se ti huđega bati ni; huda strela, katero so na te namerili, povernila se bo v njih persi nazaj, ti pa boš brez škode ostal, tudi tvoje lice se bo svetilo kakor angeljevo; tudi tebi se bodo nebesa odperle, kakor sv. Štefanu.

3. Ozerl se je namreč v nebo in je videl božje veličastvo in Jezusa stati ob desnici božji. In rekel je: „Glejte, vidim nebesa odperle in Sinu človekovega stati ob desnici božji“. Tedaj se mu je Jezus tam prikazal v svoji nebeški časti, da bi svojega prijatla in zagovornika sv. Štefana potolažil in mu en žark tiste sreče pokazal, ktera ga čaka. O kako se mu je pri tem pogledu serce širilo in kipeló sv. veselja; kakšni nebeški občutljeji so ga sprehajali, ker je že tukaj na zemlji s svojimi umerljivimi očmi sv. nebesa gledal in kapljico nebeškega veselja okusil! Ni se mogel zderžati, da ne bi bil to tudi svojim sovražnikom oznanil. In glej, moj kristijan! tudi tebe enaka sreča čaka, tudi tebi se nebesa odprejo, kader koli kakšno dobro delo dopernesesh, kader koli kakšnemu revežu njegove solze obrišesh, kader koli kakemu sovražniku odpustiš, ali sam sebe oestro premagaš, huđe skušnjave serčno odbiješ ali v goreči molitvi ves zamaknjen se čez ta borni svet povzdigneš. Oj da bi mi pogosto proti nebesom pogledovali, njih neizrekljivo veličastvo in srečo v misel jemali! Gotovo ložej bi se nam godilo v raznih zopernostih in hudih vojskah, ki se jih v svojem strahljivem življenju ubraniti ne moremo; ložej bi vse prenašali in srečnejši se vojskovali. Zakaj kakor sv. apostel pravi: „Sedanja nadloga, ktera le kratko časa terpi, ne da se primeriti prihodnji časti, ktera se bo nad nami razodela“. Zatoraj, kedar ti pozemeljske težave, bodi si uboštvo, ali zaničevanje ali preganjanje, bolezní ali dušne britkosti, mraz ali glad ali druge zopernosti prav huđo pritiskajo, povzdigni svoje objokane oči v nebesa, pomisli neizmerno plačilo, ktero ti je tam gor pripravljeno, kjer se ti bo vsaka po nedolžnem prelita solzica v morje veselja spremenila — in gotovo ložej ti bo pri sercu, močnejšega se boš čutil, vse voljno prestati, kar te teži. In ti, ljuba keršanska duša! ki si skoz in skoz v hudih skušnjavah, tvoje spačeno meso te mika in mika, in zapeljivci te vse povsod zalezujejo, slabi izgledi te vlečejo v huđo in skoraj nemogoče se ti zdi, vsem tem nasprotnikom svojega zveličanja se vstavljati; oj poglej gor v prelepe nebesa, ktere ti odperle stojijo, ako se pridno vojskuješ in krono

zmage dosežeš: kratka je vojska, večna je zmaga, in nobeno oko i. t. d.

4. Vidil je pa sv. Štefan v odpertih nebesih tudi Jezusa stati ob desnici božji. To nam priča, da Jezus svojim zvestim služabnikom, ki se potegujejo za njegovo čast in za njegove pravice delj na svetu terpijo, milo na strani stoji, jim pomaga, jih podpira, jim njih delo polajšuje in v srečen konec pripelje. In to naj bo naša tolažba, saj nismo sami, ampak mili Jezus je z nami, kakor je rekel svojim apostolom: „Glejte, jes sem z vami do konca sveta.“ Zdi se mi, kakor da bi Jezus še zdaj svojim prijateljem iz nebes doli klical; „Zaupajte, jes sem svet premagal,“ tudi vi ga bote. Ako to premislimo, kaj bi nam serce upadlo, kaj bi ubupovali, dokler takega varha in mogočnega pomočnika blizo imamo! Zatoraj recimo s kraljem Davidom: „Gospod je moja pomoč, koga se bom bal? Gospod je varh mojega življenja, pred kom se bom tresel? Naj se mi tudi hudobni bližajo, da bi žerli moje meso, oslabei bodo in padli, kateri me stiskajo. Ako bi tudi vojska meni nasproti stala, moje serce se balo ne bo. Le eno sem Gospoda prosil in ga bom še prosil, da bi prebival v Gospodovi hiši in bi gledal sladkost Gospodovo.“

5. Akoravno je pa bilo obličje sv. Štefana kakor angelja viditi, vendar serditost judovskega ljudstva se s tem ni potolažila, temuč vpili so z velikim glasom, zatisnili svoje ušesa, in vsi kmalo na njega planili. Sv. Štefan jim je pa tudi ožstre resnice povedal: „Vi terdovratni, je djal, vi neobrezani na ušesih in sercih; vedno se vstavljate sv. Duhu; kakor vaši očetje, tako tudi vi. Kterega preroka neki niso vaši očetje preganjali? Oni so jih morili, kateri so prerokovali prihod odrešenika; vi pa ste Njega izdali in umorili.“ Vi imate ušesa in vendar ne poslušate glasu resnice, in vaše serce je celo oterpnjeno, da za svojega Zveličarja celo ne marate, tako vi gnadi svetega Duha vedno zadržke stavite, da vas spreoberniti ne more in ste tako sami svojega pogubljenja krivi. Ali glejte, kakor so nekdanji Judje sv. Duhu vkljubovali in svoje oči, ušesa in serca zapirali Jezusovi resnici, ravno tako jih je tudi danes še dosti, kateri se dobremu nauku, posvarjenju in opominjevanju terdovratno vstavljajo, in vdihovanje sv. Duha zaničujejo. Naj jih dobri prijatliji, starši, predpostavljeni, pridigarji in spovedniki po pravici kregajo, jim njih nespodovno zadržanje očitajo, le hudujejo se nad njimi, kakor nad sv. Štefanom njegovi rojaki, in kamnjajo jih, če drugači ne, tako vsaj s svojim hudobnim jezikom, ker jih gerdo obrekujejo in vse njih besede spodbijajo. Pa tudi svojo lastno vest kamnjajo, ktera jim njih hudobije oponaša; oni pa nič na to ne porajtajo, gnado božjo zametujejo,

zoper glas svoje vesti oglušajo, in od tod pride, da jim vest sčasoma celo vtihne in k vsem njihovim pregreham terdo molči. To se pravi zoper sv. Duha grešiti, in od tega greha ni odpuščanja ne na tem ne na unem svetu; ker, dokler se človek v tem zalostnem dušnem stanu znajde, noče in tudi ne more se poboljšati, brez poboljšanja pa tudi odpuščanja ni. Oj, naj bodo toraj Judje nam v svarivni izgled, da se ne oterpnemo zoper božjo resnico in sv. nauke, da naših učencikov ne kamnjamo, kakor Judje sv. Štefana!

6. Menili so namreč krivo, da on Boga preklinja, in so začeli divjati in vpiti in si ušesa zatiskati in so ga zgrabili in iz mesta vlekli ga kamnjat. Krive priče so svoje zgorne oblačila raz sebe djale in jih položile k nogam nekega mladenca, Savla po imenu, da bi jih varoval, dokler bojo sv. Štefana kamnovali. Pervi kamen krive priče v njega zalučajo, za njimi pa celo hudobno ljudstvo; sv. Štefan pa, ko od vseh strani kamnje v njega leti, gleda proti nebesom in reče: „O Gospod Jezus! vzemi mojo dušo.“ Že s temi besedami je smert Jezusovo na križu posnemal; tudi Jezus je svojo dušo neb. Očetu priporočil; pa še bolj s sledečo prošnjo za svoje sovražnike. Ko vidi namreč njih hudobno slepoto in grešno serditost, smilijo se mu v serce; toraj poklekne in na ves glas zavpije, „Gospod, ne prištej jim tega v greh.“ — To izreče, se na tla zgrudi in v Gospodu zaspi. Zares nič lepšega ni, kakor če svojim sovražnikom ne le samo odпустimo, ampak še molimo za nje, kakor je sv. Štefan po izgledu neb. učenika Jezusa storil. Pravi se, da je sv. Štefan s to svojo prošnjo pri Bogu dosegal, da se je Savl, poprejšni preganjavec kerš. cerkve, spreobernal v apostola Pavla, naj gorečnejšega oznanovavca božjega kraljestva.

7. S kakšnim orožjem si je pa sv. Štefan tako častito zmago pridobil? Z orožjem ljubezni. Ljubezen do Boga ga je nagibala, da se je Judovskim zmotam serčno v bran postavil; ljubezen do bližnjega, to je do domačih rojakov, ga je napeljala, da jih je tudi z nevarnostjo svojega življenja k pravemu spoznanju pripeljati skušal, in ko mu je to spodletelo, še umirajoč pod njih rokami prosil za nje. Ta ljubezen do Boga in bližnjega naj bo tudi naša voditeljica, naj nas uči poskušati se za Božjo čast in zveličanje svojega bližnjega in rajši vse preterpeti, kakor od tega pobožnega sklepa jenjati. „Zveličani ste, ako za mojega imena del i. t. d.“ pravi Jezus.

8. Kedar letó mučeništvo sv. Štefana preišljujemo, pride mi v misel: kakšna bi neki bila, ako bi današnji dan kakšno preganjanje zavoljo kerš. vere navstalo, kakor ob času sv. Štefana

in pozneje še dostikrat. Kaj bi počeli sedajni kristjani? Ali bi bili volje, svoje premoženje ali celo svoje življenje dati za Jezusa ali pa še grozne muke in počasno smert na žerjavici terpeti? O bojim se, da ne bi jih bilo le preveč odpadencev, kateri bi že pri žuganji še prej, kakor za kožo gre, odpovedali se sv. zveličanski veri Jezusovi. Saj se njih nahaja dosti, katerim je majhni dobiček ljubši, kakor sv. vera, katerim so sv. nebesa in vsi prečudni zakladi sv. vere na prodaj, naj bi si le s tem življenje na tem svetu nekoliko oslajšali. Oj kako nas naša slabost, naša omahljivost v sv. Kristusovi veri sramoti, ako se primerjamo nekdanjim mučenecem, posebno prvemu mučencu sv. Štefanu! O naj se toraj nad njegovo gorečnostjo in stanovitnostjo naša mlačnost vnema in naša rahla vera poterdjuje, da bi tudi mi, kakor sv. Pavl reči zamogli: „Vem, komu sem veroval. Dobro sem se vojskoval i. t. d.“ (II. Tim. 1, 12. 4, 7.)

S k l e p.

Zato prosimo sv. Štefana, ki je bil poln milosti, serčnosti in ljubezni, ki se je njegov obraz čistosti in nedolžnosti svetil kakor angeljsko obličje, ki si je veliko gnado zaslužil, da je pri smerti nebesa odperte in Jezusa ob desnici božji videl: naj tudi nam od Boga sprosi čisto in mirno vest, gorečo in usmiljeno ljubezen, da bi zamogli po njegovem izgledu svojo sveto vero brez straha spoznati in pričati, v vsem dobrem stanovitni, v hudem pa poterpežljivi biti, ja še svoje sovražnike ljubiti, da bi ljubi Jezus tudi nam v smertni uri na strani stal in bi se nam neb. vrata srečno odperle. Amen.

Pridiga k zlati maši gosp. fajm. Magedin Jožefa v Borovljah 26. sept. 1869.

(Zvestih duhovnikov zasluženje za nebeško kraljestvo; gov. Dr. V. M.)

„Nebeško kraljestvo je enako kralju, kateri je ženitvo napravil svojemu sinu“.

(Mat. 22, 2.)

V v o d.

„Veliko je poklicanih, malo pa izvoljenih“, tako govori večna Resnica v današnjem evangelju; in te besede veljajo nikar le od neskončnega veselja svetih nebes, v ktere smo mi vsi za svate povabljeni, v ktere pa zavolj pomanjkanja svatovskega oblačila jih le malo pride; te besede veljajo nekako tudi od časnih, posvetnih reči vsakdanjega življenja. — Vsako leto — postavim — se mladenčev veliko veliko kliče v vojaški stan; pa iz vseh poklicanih se jih le nekoliko izbere, kateri so brez madeža najdeni in za vredne spoznani, da služijo deželi v varstvo pod banderom svitlega cesarja. Tako se, posebno po mestih, ljudje vsak dan vabijo in žugajo, svojo srečo v loteriji iskati; pa zraven, ko jih strašno veliko še to zastavi in zapravi, kar so že imeli, se le malokteremu izvoljenemu naslepi, da v tej igri pravo, stanovitno srečo najde. In kdo zamore šteti tavžente otrok, kateri se vsak dan po celi zemlji na svet rodijo? Nekteri morajo, komaj rojeni, zopet pod zemljo; drugi padejo v mladosti, tretji v svojih nar boljših letih pod koso neusmiljene smerti; dalej ko naprej greš, više ko segaš, bolj se število zmanjša, in tiste lahko po perstih šteješ, kateri so sedem — osemred let dopolnili, zlasti, da se jih še ljubo zdravje derži in telesne in dušne moči jim še niso čisto vpadle. Zato tudi v tem oziru velja: „Veliko je poklicanih, malo pa izvoljenih“.

Med tako izvoljenimi enega pozdravljamo iz serca, pričujočega gospoda fajmoštra, Jožefa Magedin-a, katerim naš danšnji shod velja in veselje sedajnega praznovanja. Osem dvajsetega marca 1792 rojeni, stojé oni v svojem 78. letu; in ker starost sama ne priporoča človeka, ako ga pravičnost življenja ne stori spoštovanja vrednega, — smem reči, da ime visoko vrednega gosp. Magedina od nekdanj slovi pri vseh, kateri jih poznajo. Na malo gospojnico pred petdesetimi leti so stopili v duhovni stan in so tako veči del svojega življenja obračali Bogu v čast, svojim bližnjim pa v zveličanje. Zarad svoje priljudnosti, po zvestem spolnovanji svojih dolžnost in po lepem, v resnici duhovnem zaderžanji so si povsod serca prikupili, kjerkoli so bili za dušnega pastirja postavljeni. Zavoljo imenovanih lastnost jih tudi naš viši pastir, milostljivi gospod škof, za vrednega imajo, ter so jih v znamenje svoje prijaznosti izvolili za svojega duhovnega svetovavca. — Pa tudi vi, spoštovani Borovski farmani! med kterimi so svoj dobro zasluženi počitek našli, ste jim prijazni, in zato jim niste privolili, svojo zlato mašo natihoma opraviti, kakor so mislili, temuč ste danešno slovesno praznovanje napravili, kakoršnega v tej cerkvi sv. Martina se nikoli ni bilo. — Kar pa poslednjič mene zadene, imam jes posebne vzroke, visoko vrednega gospoda fajmoštra Magedina častiti, ljubiti in jim do smerti hvaležen biti. Jaz sem ja pod njihovim varstvom, na njihovi strani izrastel, ter sem od njih prejel dobrot, da jih naštetih ne zamorem, še manj pa poplačati. Še se spominjam, kakor bi se mi sanjalo, na primicijo Mežnarjevega gospoda v Glinjah; ako bi bil tedaj že zastopnost imel in če bi mi bil kdo prerokoval: petkrat deset let bo preteklo in ti otroče! boš pri sekundiciji ali zlati maši ravno tega gospoda pridigoval, nikoli bi ne bilo mi to šlo v glavo. Toliko več hvalim tedaj milost božjo, da mi je ta njih dan dala doživeti; da je meni prijetno priložnost ponudila, misli svojega hvaležnega serca razodeti in svojemu dobrotniku vpričo toliko poslašavcev oznaniti, da prijatih dobrot nisem in tudi nikoli ne bom pozabil. —

Pa, bojim se znano ponižnost visoko-vrednega gospoda [zlato-mašnika žaliti, ako bi v tej meri naprej govoril; zato sem sklenil, od njihove osebe večidel molčati in samo govoriti od duhovnega stana, v kterem Oni Bogu služijo že celih petred let. — „Nebeško kraljestvo je enako kralju, kateri je svojemu sinu ženitnino napravil“, tako začne nebeški učenik lepo priliko v današnjem evangelju. Te prilike se deržim in pravim: Veliko je zasluženje zvestih duhovnov za nebeško kraljestvo, zakaj

1. oni so hlapci, od Boga poslani, ljudi k nebeški zenitvi vabit;

2. oni pa tudi povabljenim oskerbljujejo svatovsko oblačilo, in

3. že na zemlji jim napravljajo večerjo, ktera je zastava večne večerje v nebesih.

Ženin naših duš, Jezus Kristus, kateri si svojo cerkev kot svojo nevesto brez madeža ljubil in za njo svojo kri prelil, blagoslovi moje besede, ktere so tebi v čast namenjene. Vi pa ostanite voljni, te besede poslušati.

R a z l a g a.

1. Le malokdaj se primeri, da se kak človek k ženitvanski gostiji vsili, h kateri ni bil povabljen; dro pa ni nič novega, da se eden ali drugi svatov pogreša, na ktereга sta ženin in nevesta pozabila, ali kateri je sicer naprošen bil, pa vendar ni hotel priti. Kar se pri sklenitvi človeških zakonov le včasih primeri, to bi se ves čas godilo pri tisti čudapolni ženitvi, ktero je usmiljeni Bog svojemu sinu napravil, in ktere ženitve dobiček je Jezus Kristus vsaki duši, ž njegovo kervjo odkupljeni, v svojem kraljestvu namenil; ali pa da bolj po potu povem: nebesa bi prazne ostale svatov, ako bi se ljudje zmiraj in zmiraj v nje ne vabili. Ne mislite, da jes sam od sebe tako terdim, že sveti apostelj Pavl pravi: „Brez vere ni mogoče Bogu dopasti; kako bojo pa verovali, ako nič ne slišijo? kako bojo pa slišali, ako nikdo ne pridiga? kdo bo pa pridigoval, ako ni zato poslan?“ Zavoljo tega je božji Sin svojo zakonsko zavezo s človeškim rodом že dolgo prej po prerokih starega testamanta dal oklicati; zato je, kot gospodar v današnjem evangelju, svoje hlapce izposlal, svate nabirat k ženitvi, svoje učence namreč in njihove naslednike, katerim je zapovedal: „Idite po vsem svetu in učite vse rodove!“ Glejte, za nič drugega kakor za vabovce v nebeško kraljestvo stopijo Kristusovi namestniki na prižnici pred svoje poslušavce! Kako se pa kaj njihovo oznanilo sprejemlje?

Odgovor na to vprašanje najdemo spet v današnjem evangeliju, namreč zaderžanje čvetero povabljenih, kateri so se vsaki drugače obnašali: Eni so se naredili, kakor bi poklica ne slišali, ter se jim ni vredno zdelo, da bi prišli; drugi so se izgovarjali, da imajo roke polne dela, glavo polno družih skerbi in so rajši šli

za svojim hiševanjem in rokodelstvom; tretji so hlapce zasramovali in celo umorili; še le zunaj na cestah so se našli različni svati, kateri so voljno k ženitvi šli in izbo napolnili.

Ljubi moji! komu med nami se ne zdi, da bi bil Jezus Kristus v tej priliki posebno meril na naše čase? Sedaj sicer duhovnim učenikom še ne gre za življenje; ali otroci tistih terdovratnih judov, kateri so od nekdanj preroke zamečevali, preganjali in morili, oni žerčijo posebno na nas in bi raji danes ko jutri vsej duhovščini in ž njo vsej keršanski veri konec storili. V tem namenu napenjajo vse žile, nas v zbirališčih in časnikih zasramovati in zmirjati, nas ob dobro ime, ob zaupanje pred svetom pripraviti, in se čez nas legati, ravno kakor bi mi vsake nesreče krivi bili in kakor bi naši nauki ne bili družega, ko prazne basni in strašila za stare ženske. In abotno keršansko ljudstvo plačuje take neumne novice s svojimi denarji in nemarno gleda, ja še samo pomaga, da dereči volkovi Kristusove ovčice davijo, da škodljiva ljulika dan za dnevom obilniši sad rodi. Ja, Bogu bodi potoženo: od leta do leta postaja večje število tistih kerščenih nevernikov, kateri vse keršanstvo v staro reno obsodijo in katerih v cerkvi nikoli ne vidiš, od leta do leta postaja pa tudi večje število tistih merzlih kristijanov, katerim je celo duša na prodaj za vse, kar se šteje, meri in vaga, kateri iz gole skerbi za svoje polhištvo ali rokodelstvo ne vtegnejo, Bogu prav služiti, in če včasih v cerkev zablodijo, še tam jim glava tje visi, kjer je zaklad njihovega serca.

Pri tem takem bi se ne bilo čuditi, da keršanski učeniki pogosto prazno slamo mlatijo in da se njih besede ubijajo kakor glas vpijočega v puščavi. Pa hvala Bogu! temu še ni tako! Naše besede se vse ne ubijajo, ampak oživijo še marsiktero oterpnjeno serce. Hlapci v evangelju so na cestah dosti svatov našli, kateri so vabilo k ženitvi hvaležno sprejeli, ter mesto veselja napolnili. Po mestih, zlasti pa po deželi in med gorami najdemo še veliko bogaboječih, kateri ne vpijejo samo: Naprej, naprej! — kakor sedajni svet vganja, ampak kateri se temveč spodbujajo: Na viš, na viš! kamur jih keršanska vera ravna, — katerim besede svojih dušnih pastirjev še več veljajo, kakor vse obljube posvetnih zveličarjev in kateri so voljni, raji časno ko večno zveličanje zgubiti. Ali najte le (ako bi božja previdnost pripustila) najte le nekatere leta keršanski nauk v šolah in cerkvah vtihniti, nasproti pa dovoljite aposteljnemu neverstvu, da bojo brez zadržka razsajali, in — razujzdan rod se bo posul po zemlji, število vernih se bo v majhen kupček skerčilo in besede začetka moje pridige se bojo tako le glasile: Majheno je poklicanih, še manj pa izvoljenih.

Glejte, to je prvo zasluženje zvestih duhovnov, da svate nabirajo za nebeško kraljestvo; in to je tudi prvo zasluženje visokovrednega gospoda zlatomašnika, da so več ko 2500 krat stopili na prižnico pred svoje farmane, — in — kar je nar lepša in nar zdatniša pridiga — da so jim tudi zunaj cerkve svetili s svojim pobožnim življenjem. Veči del njihovih poslušavcev je že šel v večnost pred božjo pravico, in med njimi jih je bilo morebiti veliko, pri katerih je bila vsaka beseda zgubljena. Ako so ti nesrečneži še v stanu (dasiravno že prepozno in zastoj) kesati se, oni očitno zdaj svojo slepoto preklinjajo, da niso po nakazanem potu hodili. Smemo pa upati, da se več teh rajnih veseli v nebeškem raju in gotovo oni večno hvalo pojó svojemu nekdanjemu učeniku, da so jim s toliko ljubeznijo pot k zveličanju kazali in jih za svate vabili v nebeško ženitvo!

2. Pa zvesti duhovni ne samo vabijo k nebeški ženitvi, marveč povabljenim tudi svatovsko oblačilo oskerbljujejo.

V jutrovih deželah je nekdam navada bila, kader je kak viši kterege svojih podložnih k jedi povabil, da mu je tudi spodobno oblačilo poslal; in gorje človeku, ako bi se bil podstopil, brez tega oblačila k gostiji priti. Tudi med nami je vpeljano, da se naj bolj ko je mogoče, umijemo in čedno napravimo, preden gremo h kakemu cerkvenemu ali posvetnemu praznovanju; in tistega bi pričujoči čedno po strani gledali in se ga ogibali, kateri bi v vsakdanji obleki, ali celo vmazan in razcukan se med nje mešal. Kar je ljudem zoperno, to se tudi Bogu pristudi, — samo, da On, ker je nar svetejši in popolniši duh, le našo dušo želi brez madeža videti in olepšano s čednostmi, ktere se mu dopadajo. Zarad tega praša sveti Duh v 14. psalmu po kralju Davidu: „Gospod, kdo bo stanoval v tvoji hiši, kdo bo počival na tvoji sveti gori?“ in on sam odgovori: „Tisti, kateri živi brez madeža in dela pravico;“ zato pravi tudi Jezus Kristus: „Zveličani so čistega serca, zakaj oni bojo Boga gledali;“ in tako tudi zapopademo, čemu se je gospodar ženitve v današnjem evangeliju razserdil, ko je šel svoje svate ogledovat in je zagledal enega brez svatovskega oblačila!

Večni Bog! le eden je bil nevreden najden izmed toliko povabljenih! Ako bi pa Gospod ženitve dans prišel, sodit žive in mertve, koliko bi jih našel vrednih — svoje jeze in obsojenja v zunajno temo, kjer je jok in škripanje z zobmi? Oh ojster veter razujzdanosti brije po naših deželah, kakor morebiti še nikoli poprej, in ta veter mori ne samo veliko mladega cvetja pobožnosti, ampak je tudi močnejšim zeliščem nevaren! To strašno oznanilo: „Človek nič ni, kakor nar imenitniša živina, in kakor živina samo

na zemlji živi, — kar tukaj s svojimi počutki vžije, to so njegove nebesa, po smerti ni ničesar“, — to oznanilo hodi zdaj po svetu in ni jih šteti, kateri na to evangelje zapriségajo in po njem svoje djanje in nehanje ravnajo. Iz takih in njim enakih naukov se je izplodil sad, nad katerim vsi resnični prijatli človeškega rodú tožijo: da so ječe polne hudodelnikov, — da se skoraj na nikogar ne bo več zanašati, — da je divjih zakonov skoraj več ko pravih, — da pohujšanje in zapeljevanje, kakor vesoljen potop, zemljo poliva, in marsikteri in marsiktera se ne spomni več, ali so dro nekdam oblačilo nedolžnosti nosili — zgolj žalostno sadje imenovanih strašnih evangelj; in tisti stari možak je blizo prav imel, ko je rekel: Svet postaja zmiraj modrejši, zraven pa zmiraj malopridniši! — Res, izmed teh popačenih in malopridnih več ko polovica zamerje tako, kakor so živeli, brez vere, upanja in ljubezni do Boga! Ali z božjo pomočjo vendar še veliko taci na druge misli pride in jim se oči odpró, ali prej ne, vsaj tedaj, ko resnico vidijo, ko že smert na vrata terka.

Kaj je pa tem revežem začeti, da težo hudobij zopet od svoje vesti spravijo, in zgubljeno svatovsko oblačilo nazaj dobijo? Morebiti si sami znajo pomagati z obžalovanjem svojih krivic in s terdnim sklepom poboljšati se? Oj, s tem, da dolžnik svojo zapravljenost obžaluje, storjeni dolg še ni poplačan; in s tem, da kak nečeden človek sklene, svojo vmazano oblačilo naprej bolj varovati, s tem oblačilo še ni oprano! Eden je dolg naših grehov popolnoma poplačal po svoji spokornosti do smerti na križu, in je naše duše očistil v svoji rešnji kervi; ta edini srednik med Bogom in ljudmi pa le en sam pot kaže grešnikom, po katerem zamorejo po zgubljeni kerstni gnadi njegovega zasluženja vnovič deležni postati, ko namreč zapove: „Idite, pokažite se duhovnom“, in kar bojo oni odvezali, to je tudi v nebesih odvezano, in katerim oni grehe odpustijo, tim so tudi odpuščeni! Vem, da se zoper to postavo božjo neveren svet z vso močjo vpenja, in da se že dosti katoličanov gmetuje, da leta dolgo niso bili pri spovedi. Namesti takih bi pa tudi enkrat na smertni postelji ne hotel biti! Zakrament sv. pokore pozdravljajo cerkveni učeniški vseh časov za edino bruno, za ktero zamore in mora vsak grešnik prijeti, da se ne vtopi, temuč srečno priplava do broda večnosti; in ako bi nam ne bila božja milost tega pomagila ponudila, slišal bi skoraj vsak — če nedolžne otročiče izvamemo — od prihodnjega sodnika, kar je slišal nesrečni človek v današnjem evangelju: „Prijatelj, (zdaj moj sovražnik) kakšen si ti pred me prišel? kje je tvoje svatovsko oblačilo?“

Poglejte! to je drugo zasluženje zvestih duhovnov za božje

kraljestvo, da zgubljene ovčice k pokori ne le vabijo, marveč jim tudi po vredni spovedi zgubljeno oblačilo božjega dopadanja zopet podelijo. —

Po je pa tudi zasluženje visoko-vrednega gospoda zlatomašnika, da so si celih petred let prizadevali, v spovednici in na smertnih posteljah grešnike z Bogom spravljati, jih iz sovražnikov v prijatelje božje spremenjati. Veči del tistih, kateri so pred nje k spovedi hodili, so že dali odgovor od svojega hiševanja in med njimi jih je morebiti veliko, katerim s pokoro nikoli ni bila prava resnica. Tam v zunanji temi, kjer je jok in škripanje z zobmi, omiljujejo zdaj svojo nemarnost, ter jih grize červ hude vesti, kateri nikoli vtihnili ne bo! Izmed tistih umerlih jih je pa gotovo nekoliko, kateri za izvoljene svate sedijo pri nebeški ženitvi, in mi si lahko domislamo, s kakošnim veseljem se spominjajo tiste srečne ure, v kateri so začeli resnično pokoro delati, — s kako hvaležnostjo se pa tudi spominjajo svojega nekdanjega spovednika, kateri so jih na pot pokore zavernili in jim oskerbeli svatovsko oblačilo!

(Konec prihodnjic).

Duhovske zadeve.

Kerska škofija. Premilostljivi knezo-škof odrinejo 24. t. m. v Rim k občenemu zboru. — Č. g. Majhar Jern. je dobil faro Zilo; č. g. Brežan And. pride za provizorja v Gozdanje. Čč. gg. kaplani so prestavljeni: Schneider Vilj. v Meiselding, Strojnik Jož. v Šmarje. — Umerl je č. g. provizor Sternad Frid. R. I. P.!

Goriška nadškofija. Č. g. Rutar Ant. je dobil taro Volče. Č. g. Iv. Flapp, novomašnik, bo prefekt v nadškofovsko-Werdenberškem semenišču. — Jan. Mantoessi ostane v Gradu (otoku); Ant. Franzot gre za koop. v Kaprivo; Jož. Tosso novom., za koop. v Vileš; Jož. Denissa, koop. v Perteole-u, za koop. v Villo Vinčentino; Karol Kumar s Št. Viške Gore v Perteole; Fr. Hebat, novom., za koop. na Št. Viško Goro; Ant. Pipan, koop. v Srpenici, pride za koop. v Renče; Lud. Vodopivec iz Št. Ferjana na Srpenico; Vinc. Stubelj, novom., v Št. Ferjan; Ant. Trepal, 2. koop. v Cerknem, za administr. v Jageršče; Mih. Štrukelj, novom., v Cerknem za koop.; dr. Jož. Gaberjevčič, administr. v Volčah, za koop. v Rihenberg; Mih. Rojic, koop. v Rihenbergu, se je podal v pokoj.

Ljubljanska škofija. Č. g. Jan. Oblaku, duhovniku v Harijah, je podeljena lokalija v št. Heleni. Naslednji čč. gg. so tako-le prestavljeni in postavljeni: Mat. Absec, duh. pomočnik, z Berda za pervega duh. pom. v Poljane; Pet. Prijatelj, novoposveč., na Berdo;

Jan. Stamcar iz Metlike v Semič; Karol Hofer iz Starega terga pri Poljanah v Metliko; Fr. Žagar iz Reke na Kočevskem v Stari terg; Mih. Saje, novoposv., v Reko; Karol Lapanje iz Studenega v Ternovo ljubljansko; Val. Bernard iz Selc na Studeno; Jan. Hladnik, novoposv. v Ternovo na Notr. za zgodnjika, ker je č. g. Jan. Urbančeku podeljena fara v Krašnji; Jan. Stupar, novoposv., k Fari pri Kostelu. Lokalija v Javorjah je razpisana 6., korarija v Rudolfovem pa 12. pret. m. — Č. g. Jak. Kalan je zavoľo zdravja prestavljen iz Škofje loke k sv. Križu pri Kostanjevici; č. g. Kozma Pavlič iz Teržiča za 1. kapl. v Škofjo loko; č. g. Fr. Špendov, novoposv., v Teržič k šolstvu. — Č. g. Anton Koželj, duhoven v pokoju iz teržaške škofije, je dobil privoljenje ostati in duhovno službo opravljati na Dobravi v zaspeški fari. — Č. g. Fr. Šusteršič, duh. v pokoju, je umerl 22. pret. m. v Teržiču. R. I. P.

Ako bi kdo častitih gosp. duhovnov prostovoljno želel priti na kaplanijo v Harijah Ternovske fare, kjer je bil sedanji lokalist pri sv. Heleni g. Jan. Oblak, ter bi imel razum duhovnega pastirstva skrbeti tudi za šolo, se po želji visoke vlade s tim naznani, da naj se pismeno hitro oberne do milostivega kneza in škofa.

Lavantinska škofija. Č. g. Val. Jarić je postavljen za župnika pri sv. Florijanu na Boču; namestni učitelj verozakona na gornji gimnaziji v Mariboru je imenovan č. g. Jož. Pajek, stolni kaplan. — Umerl je č. g. Andr. Glavnik, župnik pri sv. Janžu na Drav. polju. R. I. P.

Teržaška škofija. P. n. g. Al. Moise je postal fajm. v Črnem verhu. Naslednji čč. gg. so tako-le prestavljeni: And. Martinčič gre v Drago (ne v Trebič); Ant. Rogač v Loko; Jan. Pregelj v Mune za duh. pom.; Ant. Notar za duh. pom. v Brezovico; Sim. Karolnik iz Lanišča v Sušnjevico; Mat. Mikuš v Lanišče za duh. pom.; Drag. Mosè iz Mil za duh. pom. k sv. Jakobu v Terst; Jak. Leben za duh. pom. v Draguč; Jož. Orbančić iz Žmina v Kazamaro za duh. pom. in mans.; Fr. Gojtan v Gradišče za kapel. in začasnega šolnika; Klem. Skubla je postal kapl. pri sv. Katarini; Jan. Jelenec v Momijano za duh. pom.; Mih. Zupančič za kapl. na Berda; Jul. Varto iz Buzeta k sv. Antonu Padv. v Terst; Anton Nadrah iz Škocijana v Trebič za kapl.; Fr. Matičič za duh. pom. v Zaveršje; Jan. Pečar (Pechiar) gre za duh. pom. v Umago; Nik. Martina, novoposv., v Žmin za kapl.; Jož. Mikuš, novoposv. za subdiak. v Bazovico; Jož. Flegar, novoposv., v Buzet za duh. pom.; Ant. Lupetina, novoposv., za duh. pom. v Roč; Jež. Omers, novoposv., v Črni verh za duh. pom.; Ant. Koželj, duh. pom. v Bazovici, gre za eno leto v pokoj. — Razpisana je duhovnija pri Mariji Devici (S. M. Majoris) v Terstu in Umago.